Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LKA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

THE OLDEST AND BIGGEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA.

LE PLUS GROS ET PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA.

SENIAUSIAS TAUTINĖS DEMOKRATINĖS MINTIES SAVAITRAŠTIS KANADOJE.

NR.20(1096) * JUBILIEJINIAI – 50 Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir sustiprintos kovos už Lietuvos laisvę – METAI * 1968 M. GEGUŽIS – MAI – MAY 15. * XXVI METAI * LITHUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

HO CHI MINH

LYNDON JOHNSON

Susikirto Maskva su Praha dėl Jono Masaryko. Praha sako: Mes turime dokumentus, kad Brija, Mikojanas su gauja enkavedistų nužudė Masaryką. Maskva sako: Ne. Jis pats nusižudė...

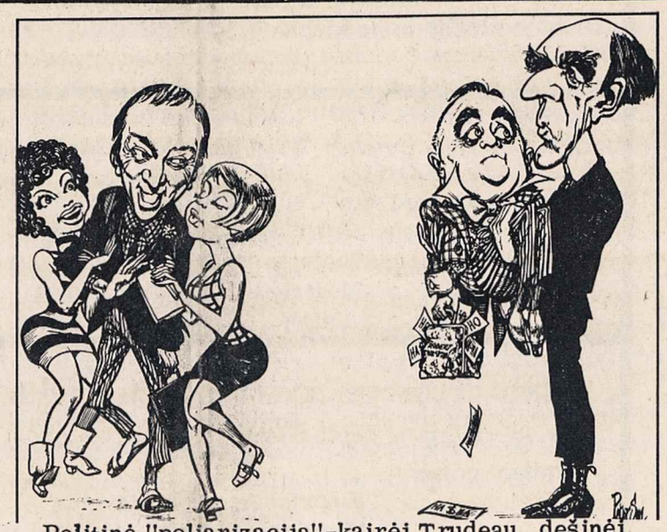

Politinė "poliarizacija"-kairėj Trudeau, dešinėj Stanfield. "POLARIZATION" TIME.

HARRIMAN, THOMPSON

Wui Xuan Thuy

ĮVYKIŲ APŽVALGA

Kažin kuo šiandien žmonija daugiau domisi: taikos derybomis dėl karo baigimo Vietname, sovietine krize Europos vidurio valstybėse, hippizmo plitimu studentijos tarpe, kuriame sunku atskirti "tikrus" hippies nuo jų vardu prisiplakusių bolševikų, ar Amerikos prezidento rinkimais. Visi šie reiškiniai yra būdingi šiam laikui ir visi aktualūs.

DERYBOS DĖL TAIKOS

Daugiau kaip mėnuo laiko praėjo derantis dėl derybų vietos. Nors JAV siūlė daugybę vietų, Hanojus buvo užsispyręs su savo siūlymais, kol galų gale sutiko su derybomis Paryžiuj, kur yra didelės atstovybės Maskvos, Pekino ir Hanojaus, ir kur yra visos kitos sąlygos, kaip didelės valstybės sostinėje.

Tačiau JAV prezidentas Johnsonas įspėjo visuomenę, kad derybos numatomos labai sunkios, nes Hanojus visą laiką stato vienašališkus reikalavimus, nieku nenorėdamas ir sau taikyti tas pačias sąlygas.

Derybos jau prasidėjo. Amerikos delegacijai vadovauja ambasadorius ypatingiems reikalams Averell Harriman, o Hanojaus delegacijai-ministeris be portfelio, Hanojaus teoretikas ir propagandos ved. Xuan Thuy.- Kol kas derybos vyksta dėl procedūrinių formalumų, ir tos derybos, atrodo, trunka tuo pačiu vilkinimo principu, kaip ir derybos dėl derybų vietos.

DEMOKRATIZACIJOS STABDŽIAI

Demokratizacijos procesas sovietiniuose kraštuose ne tiktai sukėlė susirūpinimą Maskvoje, bet ir tuose kraštuose, kuriuose tas sąjūdis reiškiasi. Nes demokratizacija sovietinėmis sąlygomis yra labai sunkiai sprendžiama.

Čekoslovakijoje, kuri toliausiai sugebėjo tuo keliu nueiti, demokratizacija, -paskutinėmis žiniomis, - susiduria su didelėmis problemomis. Nes pažangieji norėtų toliau žengti ir plačiau pasireikšti, kai tuo tarpu konservatyvieji, daugiausia besilaiką stalininių principų, prievartos ir smurto, -išsigando laisvės, ir, Maskvos įtaigojami, greičiau sutinka grįžti atgal, negu eiti pirmyn.

Sunkumai kyla ir iš to, kad demokratizacijai besiplečiant, "vyresnysis brolis" jaučia nesaugumą, o juk jis gi yra visos tos sovietinės sistemos pagrindas, variklis ir ramstis. Demokratizacijos proceso jis tiesiog sukrėstas. Griebtis griežtųjų priemonių ir jėga viską tramdyti, kaip padarė su Vengrija, pavojinga, nes gi iš to gali gautis priešingos pasekmės -gali kilti atviras sukilimas satelituose ir gali sugriūti visas sovietinis pastatas, o ramios "moderavimo" priemonės labai neefektingos, -todėl sovietinė krizė labai opi ir pavojinga.

Kadangi demokratizacijos pasiryžimas Čekoslovakijoje iškart prasidėjo dideliu tempu ir ypač svarbu, kad jis griežtai pasuko prieš Maskvą, tai ši, tebeturėdama politines vadžias savo rankose, tuojau karštai reagavo. Tiesa, čekoslovakai turi tikslius duomenis apie Maskvos viešpatavimą Prahoje Stalino laikais, kurių metu Berija su Mikojanu likvidavo Čekoslovakijos demokratijos viršūnes, bet kai dabar Maskva griežtai viską paneigė, stoti į atvirą kovą Dubčekas nesiryžta, ypač, kai "manevrų" priedanga ties Čekoslovakijos sienomis pasirodė "draugingos" kariuomenės telkimas. Tat tenka skaitytis su faktais ir laukti, kaip vystysis ir prie ko prieis, Maskvos stabdžių veikimas, demokratizacijos procesas, kurį, beje, karštai remia Italijos komunistai.

SOVIETIJOS KRIZĖ

Kaip bebūtų sovietijoje krizė eina gilyn ir platyn. Savais keliais nuėjo Jugoslavija, po to Kinija su Albanija ir susvyravusi Kuba, dar vėliau-Rumunija, o dabar didelį žingsnį pirmyn davė ir Čekoslovakija, ir Maskva suabejojo savo jėga, ir susvyravo. Nes nežino, kas būtų, jeigu prieš Čekoslovakiją būtų panaudotos griežtos priemonės. Nes gi ir kiti satelitai jau perdaug išsiilgo laisvės ir savarankiškumo. O dar didelis klausimas, ar tas laisvės ir savarankiškumo sąjūdis nepersimes į Kaukazo ir Azijos rusų pavergtas tautas ir sunaikintas valstybes?

POPIEŽIUS VYKS Į PIETŲ AMERIKĄ

Spalio mėnesį Popiežius Paulius VI vyks į Kolumbiją, kur tada bus eucharistinis kongresas. Tai bus jau 6-ta jo išvyka į užsienį.

TRUMPOS ŽINIOS

- Lenkija tramdo Čekoslovakiją notomis.
- Tunisas nutraukė diplomatinius santykius su Alžyru.
- Rusijos laivas, aprūpintas elektroniniais prietaisais, pagautas teritoriniuose Brazilijos vandenyse.

- Prancūzijos prezidentas de Gaulle ir užs. reikalų min. de Murville išvyko 3-jų dienų vizito į Bukareštą, kur pasakys kalbų ir tarsis su Ceausescu, partijos lyderiu drauge ir vyriausybės galva.
- Lenkijos rašytojų s-ga kapituliavo prieš partiją. Kardinolas Wiszynski taip pat. Gal susitarė?
- Spauda rašo, kad Dubček Maskvos nenuramino.
- Tuniso prezidentas Burgima lankėsi Montrealyje.

KAS NAUJA KANADOJE

PASIRUOŠIMAI KANADOS PARLAMENTO RINKIMAMS vyksta visu intensyvumu. Jau sudaryti rinkikų sąrašai, kurie po to bus iškabinti prie gatvių ant stulpų, kad gyventojai galėtų pasitikrinti, ar jie yra įtraukti į sąrašus. Todėl patartina tuos sąrašus pažiūrėti ir jei kas nebūtų įtrauktas, apie tai pranešti rinkimų komisijai.

KONSERVATORIŲ LYDERIS DAUG ŽADA

Kanados spauda laiko perdėtu dalyku, rinkimine antimi kai konservatorių lyderis R. Stanfield kalbėdamas Londone, Ont. pažadėjo, jei laimėtų konservatoriai rinkimus, kiekvienam Kanados gyventojui garantuoti minimum uždarbio.

VALSTYBINĖ PARAMA INDĖNAMS

Indėnų reikalų ir Šiaurės reikalų ministerija indėnams paremti paskyrė apie 4 milijonus ir 700 tūkstančių dolerių paramos indėnams. Iš tos paramos lėšos bus suskirstytos įsigyti žvejojimo valčių, pastatyti joms uostą ir tt.

STATYS NAUJAS NAFTOS VALYKLAS

Syncrude Canadian Ltd. Edmontone nusistatė pastatyti naftos valyklas ties Mildred Lake, Albertoje, už 200 milijonų dolerių. Šią bendrovę sudaro Kanados, Amerikos ir Anglijos naftos valymo firmos.

JAPONIJAI UŽSAKĖ LĖKTUVUS

Winnipego Trans Air Ltd. Japonijoje užsakė du lėktuvus už 5 mil. 200 tūkst. dolerių. Kiekvienas jų paneš po 56 keleivius.

UŽDARO AUKSO KASYKLAS

Preston Mines Ltd. S. Porcupine uždaro aukso kasyklas, nes trečius metus iš eilės jos duoda nuostolius. Nuo 1948 metų aukso kasyklų skaičius Kanadoje iš 120 sumažėjo iki 29-ių.

STATOMI MILŽINIŠKI ŠALDYTUVAI

Lašinėje Summerville Industrial parke statomi didžiuliai šaldytuvai, kuriuose bus galima saugot 30 milijonų svarų maisto produktų. Jų statybas atseis apie 7 mil. sol.

- Citroen ties Montrealiu stato įmones, kuriose bus montuojami automobiliai.
- Windsore veikią Fordo fabrikai atleidžia iš darbo darbininkus. Jau atleido kelis dešimčius ir numato atleisti daugiau kaip 130. Stingą darbo.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VILNIUN BUVO ATVYKĘS A. ŠELIEPINAS

Jis dabar profsąjungų pirmininko pareigose, bet Vilnių lankė kaip rusų kompartijos politbiuro narys. Čia jis Lietuvos teritorijoje veikiantiems partijos aktyvistams aiškino partijos centro komiteto posėdžio nutarimus.

Tarp pasižadėjimų maskvinei partijos vadovybei, aktyvistai dar kartą pasižadėjo "duoti reikiamą atkirtį bet kuriems svetimų pažiūrų ir nuotaikų pasireiškimams... ir toliau nesutaikomai kovoti prieš imperialistinės propagandos ir jos agentūros-buržuazinių nacionalistų - ideologines diversijas".

KALBININKAS JONAS KRUOPAS

balandžio 23 d. sulaukė 60 metų amžiaus. Mokslų akademijos salėj Vilniuj tarp ko kita sakė, kad "šiuo metu pagrindinis mano darbas -žodynas. Rašome IX, X tomus, perredagavome I, II tomus (J. Balčikonio redaguotus nepriklausomybės metais. E.) rengiame literatūrinės kalbos žodyną. Mes dirbame taip, kad 1980 metais, kaip ir numatyta, išeitų paskutinysis - XV žodyno tomas ir XVI, papildomas.

- Kosyginui lankantis Pakistane ir Indijoj, palydovų - adjutantų tarpe buvo ir du respublikiniai "premjerai": T. Kisieliovas iš Minsko ir J. Maniušis iš Vilniaus... (Elta)

Lietuvių gyvenimo faktai

"GYVATARAS" VYKSTA EUROPON

Šių metų rugpiūčio 10-15 dienomis Montrejeau mieste, Prancūzijoj, įvyks Tarptautinis Draugiškumo Festivalis "Festival de l'Amitie Internationale". Šiame festivalyj pakviesta dalyvauti ir Kanada. Festivalio organizatoriai sutinka apmokėti pragyvenimo išlaidas 10 dienų Prancūzijoje, bet reikia atvykti iki Prancūzijos sienos savo lėšomis. Kanados vyriausybė mėgėjų grupėms išlaidų nefinansuoja, bet išrenka grupę, kuri ją reprezentuotų.

Šių metų gegužės 1 d. Canadian Folk Arts Council direktorius Leon Kossar pranešė, kad "Gyvataras" yra išrinktas atstovauti Kanadą šiame festivalyje.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba pranešdama šią malonią žinią, kreipiasi į visus lietuvius prašydama moralinės ir materialinės paramos. Bendruomenės valdyba galvoja, kad tai yra ne vien tik Hamiltono kolonijos, bet visų Kanados ir Amerikos lietuvių reikalas ir prestižas, kad "Gyvataras" galėtų garsinti Lietuvos vardą ir parodyti pasauliui gražius mūsų tautinius šokius.

"Gyvataras" tik savo ilgu ir nuolatiniu darbu, energija bei ryžtu iškilo į Kanados pirmaujančių etninių grupių tarpą. Dabar mūsų visų pareiga yra jam padėti ir šį taip svarbų patikėtą uždavinį įvykdyti ir po Kanados vėliava reprezentuot mūsų tautą. Jei mes visi bendrom jėgom galėjom pasiųsti mūsų sportininkus į Australiją, tą patį galim padaryti ir su "Gyvataru" pasiunčiant juos į Europą.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

MONTREALY LANKĖSI

Leono Jaugelio laidotuvių proga kons. J. Žmuidzinas su Ponia ir Ponai Simanavičiai.

AUDROS PALANGOJE

padarytosios žaizdos tvarstomos. Kopos jau aptvarkytos, bet jūros tiltas ir kiti pajūrio pastatai dar nelabai toli pažengę. Tiltą stato naują. Jis būsiąs aukštesnis ir ilgesnis už senąjį. Elta.

- Pp. Jurgutavičiai, iš Rawdono, lankėsi Wictorijoj.

CENTRO-RYTŲ EUROPOS KRAŠTŲ MOTERŲ išeivių organizacijų jungtinis komitetas parengė memorandumą vyriausybių delegatams, dalyvaujantiems Tarptautinėje Konferencijoje dėl Žmogaus Teisių, kuri vyksta Teherane, nuo balandžio 22 iki gegužės 13 d. Memorandume išskaičiuota, kaip komunistų valdomuose Europos kraštuose atvirai laužomi 29 Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos dėsniai. Memorandumas išsiuntinėtas ne tik Teherano konferencijos dalyviams, bet ir delegacijoms Jungtinėse Tautose, politikams, organizacijoms, redakcijoms ir žinių agentūroms.

Elta.

FILIPINŲ RESPUBLIKOS Senato prezidentas Gil J. Puiyat 1968 m. kovo 28 d. išleido oficialų sveikinimą su linkėjimais lietuvių tautai:

"Minint 50-tąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį ir lankantis Filipinuose dr. J.K. Valiūnui, Vyriausio Lietuvos iš Sovietų okupacijos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkui, naudojuos proga pasveikinti lietuvių tautą ir pareikšti visą įmanomą padrąsinimą jūsų patvariam tikrai demokratiškos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės siekimui.

LOS ANGELES LIETUVIŲ PARAPIJA

Žmonės, kaip ir visada, labai dosniai parėmė savo parapiją. Surinkta: $5,088.

Todėl iš kitų santaupų ir Velykų rinkliavoms išmokėtos šios stambios parapijos sąskaitos: 855 dol. mokesčių valdžiai, 873 dol. vyskupijos mokyklų fondui, 281 dol. procentų už paskolą ir 5,000 dol. parapijos skolos. Taigi, dabar parapijos skola sumažėjo iki 20,000 dol.

DAILININKO RIMTO KALPOKO

60 m. amžiaus sukakties proga Kaune M.K. Čiurlionio dailės muziejuje atidaryta jo tapybos paroda. R. Kalpokas (Petro Kalpoko sūnus) jau 30 metų (dabar jau docento vardu) yra dėstytojas toje pačioje mokykloje, kurioje ir pats mokėsi -buv. Kauno Meno mokykloje, dabar Taikomosios Dailės Institute. (Elta).

NEPRIKLAUSOMA
LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas F. Paukštaitis.

Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: *Yearly Subscription Rates:*

Kanadoje .....$6.00 Canada $6.00
Amerika ir P. Amerika. .$6.50 America & S. America. . .$6.50
Visur kitur .....$7.00 Other Countries $7.00
Atskiras numeris .....$0.15 Single copy $0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais) Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

TAPAT "NESIBAIGIAMA" TEMA

Tai "bendradarbiavimo" su Lietuva tema.

Kodėl bolševikai taip įnyko į bendradarbiavimo temą?

Mes visi gerai žinome, kad Lietuvos žmonės nori bendrauti ir bendradarbiauti, - tat keldami tokį klausimą bolševikai patai - kauja žmonėms pas save. Interesas aiškus: laimėti žmonių simpatijas.

Bet kaip bendrauti ir bendradarbiauti, jeigu užsienyje gyvenančiųjų tarpe yra priešingų tam bendravimui ir bendradarbiavimui? Tat okupacijos tarnai ir ieško kaltininkų, priešininkų.

Maskvos tarnai platina gandus, kad yra užsienyje žmonių, kurie šmeižia Lietuvą. Maskvos tarnai nutyli, kad Lietuvos niekas nešmeižia, tiktai aiškiai pasisako prieš rusų okupaciją.

Sovietinė propaganda visiškai nutyli okupacijos faktą, vengia suminėti ir tą žodį, o viską suveda į "Lietuvos šmeižimo" terminą.

Maskvos statytiniai niekaip neužsimena bendravimo ir bendradarbiavimo sąlygų. Kokio gi jie bendravimo ir bendradarbiavimo nori?

Asmeninis bendravimas nors ir labai Lietuvos okupacinės valdžios varžomas, visą laiką vyksta.

Okupacijos garbintojai kai kada sumini kultūrinį bendradarbiavimą, bet kokia prasme? Kultūrinis bendradarbiavimas be spaudos neįmanomas. Tiesa, mes gauname visą Lietuvoje leidžiamą spaudą, bet savosios pasiusti į Lietuvą negalime. Mūsų spaudai durys į Lietuvą uždarytos.

Okupantas sako, kad mūsų spauda bloga jiems. Na, o Lietuvoje leidžiama spauda mums gera? Joje tikrai mūsų niekas nesigaili. Ji visą laiką pilna "komplimentų": atplaišos, atmatos, atgyvenos, veiksniai ir tt. Mes tat turime priimti visus "komplimentus", o jeigu mes pasisakome prieš Lietuvos okupaciją, tai jau negerai, jau tokia spauda netinkama įsielsisti? Tat koks gi gali būti bendradarbiavimas?

Lietuvos okupantas ir jo tarnai benori tiktai vienašališko "bendradarbiavimo".

Okupacijos pastangos dabar sustiprintos, nes užsienyje jos pastebėta, kad už Lietuvos ribų atsiranda tūlo nesutarimo, kurį okupantui yra prasmės gilinti, - todėl jis pradėjo pūsti visomis dūdomis— Bendradarbiavimo, bendradarbiavimo!" Ir puolami visi, kas pasisako atvirai ir objektyviai, kad jokio bendradarbiavimo okupantui nereikia, nes jam terūpi tiktai savo okupaciniai tikslai. Tat ši tema ilgai dar bus neišbaigiama.

J. Kardelis.

Laiškai Redakcijai

Didžiai gerbiamas, pone Redaktoriau, prašau neatsisakyti paskelbti Tamstos redaguojamam laikraštyje šį mano viešą pareiškimą:

Lietuvių enciklopedijos XXXIV tome paskelbti daviniai apie mano asmenį netik yra klaidingi, iškraipyti, bet ir nutylimi net istoriniai svarbūs Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo faktai.

Mano tikslios biografinės žinios buvo suteiktos raštu pačiam enciklopedijos leidėjui, p. J. Kapočiui, kuris iš savo pusės (pačio J. Kapočiaus oficialiu man pareiškimu, J.V.) persiuntė atatinkamam redaktoriui su mano pageidavimais - patikrinti galutinai suredaguotą tekstą prieš spausdinant. Deja, tą galutiną redakciją pamačiau jau atspausdintą tik viešai pasirodžiusiame XXXIV encikl. tome, su visais neleistinais enciklopedijai trūkumais ir tendencingais iškraipymais faktų apie mano asmenį.

Dėlto, išvengti tolimesnių užklausimų ir bereikalingų susirašinėjimų randu reikalinga tai viešai atitaisyti ir patikslinti:

a) paskelbta encikl. mano gimimo data "1896-V-21" - yra neteisinga! Turi būti: "1898-V-21".

b) encikl. išsireiškimas "1930 m. suimtas su kitais voldemarininkais" - yra tendencingas! Turi būti: "suimtas prof. A. Voldemaro byloje".

Neteko matyti encikl. analoginių išsireiškimų, kaip kad "smetonininkai", "sleževičininkai", "tubelininkai", "krupavičininkai", "bistrininkai", "grinininkai" ir panašiai. Taigi logiškai, - neturėjo būti vartojama ir išsireiškimas "voldemarininkai". Tai tik parodo tam tikros pakraipos tendenciją redakcijoj.

c) plikas encikl. posakis: "1943 m. Vilniaus universitete gavo teisininko diplomą". Kaip tai suprasti? Nelankęs Lietuvos universiteto teisių fak., neišlaikęs egzaminų ir neparašęs diplominio darbo? Nusipirko? Tikrai keista redakcija! Kodėl encikl. visiems kitiems rado reikalo smulkiai išvardinti mokslo eigą, įstaigos pavadinimą, studijų laiką ir net diplominio darbo temas? Atseit, išimtis buvo taikoma tik man!

d) štai encikl. tikras perlas: "taip pat Vilniaus universitete skaitė miškų fak. miškų statistiką ir kitus kursus". Kokius kursus? Ar gal visus universiteto kursus? Akušerijos? Tikras encikl. "šedevras"! Tikrumoje turėjo būti aiški ir trumpa mano pačio patiekta (kaip pradžioj minėta, J. V.) definicija: taip pat Vilniaus universitete skaitė miškų fak. miškų teisę, miškų politiką ir miškų statistiką". Encikl. rado reikalą suminėti tik mažiausios svarbos kursą - miškų statistiką -, nutylint apie kitus, o taip pat nerado reikalo paminėti kuriais metais lektoriauta. Aiškesnės tendencijos - nuvertinti asmenį - nereikia!

e) encikl. redakcija pasistengė nubraukti iš mano patiektų biografinių žinių faktą, kad "aš 1936-40 metų seime buvau seimo prezidiumo pirmuoju sekretoriumi". Atseit, laikė tai nesvarbia valstybine funkcija!

f) encikl. rašo: "apdovanotas..... vėliau Kedimino ordinu". Mes Lietuvoje turėjome Gedimino ordiną. Jei nelaikyti tai encikl. red. nežinojimu, o tik klaida, tai ta klaida atrodo irgi tendencinga, nes encikl. nubraukė ir kitus pasižymėjimo ženklus, kaip kad Nepriklausomybės ir Kūrėjų-Savanorių medalius ir kt.

g) kai dėl sužeidimo Nepriklausomybės kovose Seinų fronte 1920 m. buvau pripažintas laisvės kovų invalidu - encikl. sąmoningai nubraukė iš mano patiektų biografinių žinių.

i) vėl encikl. rašo: "II pas. karo metu dirbo pogrindžio rateliuose"... Jokiuose rateliuose nedirbau! Tai enciklopedijos išmislas! Čia pavartotas tik menkos vertės trafaretinis išsireiškimas, taikomas daugeliui sustiprinti "nuopelnus".

Tačiau encikl. red. pasistengė nubraukti iš mano patiektų biografinių žinių vieną iš svarbiausių faktų, tampriai susijusį su Lietuvos okupacijos istorija. Ir tai noriu čia paryškinti.

Vokiečių okupacijos metu, jau nuo 1941 m. vidurio, dalyvavau vienintėliam slaptam lietuvių komitete iš 5 narių, - atstovų iš įvairių politinių srovių, nuo kairės iki dešinės. To komiteto uždavinys buvo - sekti okupacinės vokiečių valdžios parėdymus ir veiksmus, juos atydžiai analizuoti, kitaip tariant - iššifruoti jų tiesioginius ir paslėptus kėslus, žalingus lietuviams ir Lietuvai - ir laiku įspėti apie tai plačiąją Lietuvos visuomenę, o ir taip pat naudingais patarimais atatinkamai orientuoti, raginant nepasiduoti okupantų savanaudiškai propagandai. Tam tikslui buvo pasinaudojama visokiais galimais komunikacijos būdais. Pats didžiausias praktiškas to komiteto nuopelnas buvo paruošti ir suorganizuoti 1942 m. pabaigoj įteikimą okupacinei valdžiai to garsaus memorandumo - protesto prieš vykdomą Lietuvos kolonizaciją, prieš žydų šaudymą, prieš Lietuvos piliečių lenkų persekiojimus, taip pat reikalaujant panaikinti bolševikų okupacijos laikų įvykdytų turto nusavinimus ir tt. Tai buvo tikra bomba tuomet galingai hitlerinei ekspansijai, jau okupavusiai pusę visos Europos. Memorandumas buvo pasirašytas, kaip žinoma, - trijų garbingų Lietuvos patriotų, tampriai susijusių su Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkūrimu: buv. prezidento K. Griniaus (pasiėmusio ir pagrindinę atsakomybę, J. V.), ir buv. Žemės Ūkio ministerių - p. J. Aleksos ir p. M. Krupavičiaus. Jų atsakomybės rizika ir pasišventimas aukotis kilniam reikalui neturi sau lygaus tuolaikinėj istorijos raidoj.

Ir tam komitetui suminėti enciklopedijos redakcija pagailėjo poros eilučių. Ar tai visai nesvarbus faktas Lietuvos istorijai? Apie to komiteto sudėtį ir veiklą plačiau bus paskelbta spaudoje.

Kai kur spaudoje jau suspėjo pasirodyti klaidinančios žinios, bandančios to memorandumo įteikimą vokiečių okupacinei valdžiai priskaityti didžiausiu Vliko nuopelnu. (Žiūr. taip pat p. V. Mašalaičio rašinį "Teisininkų Žiniose" prieš keletą metų. Reikia manyti, kad tai nebuvo bloga valia, bet jo gautos iš kažkur netikslios žinios. J.V.). Tuo metu netik nebuvo jokio Vliko, bet niekas apie tai dar ir negalvojo. Taigi tas garsus memorandumas nieko bendra neturi su Vliku. Tai tik vlikomanų išmislas ką nors pozityvaus atrasti Vliko ankstyvesniuose veiksmuose.

Jei iš viso enciklopedija rado reikalo trumpinti biografines žinias dėl vietos stokos, nubraukiant net istorinius faktus, tai bent turėjo žmoniškai suredaguoti, o ne patiekti neaiškų kratinį, kaip kad mano biografijos atveju. Be to, trumpinimo mastas turėjo būti taikomas visiems ir visur, netik man, bet ir artimiems enciklopedijos draugams, sutrumpinant jų vienas kito liaupsinimus.

Pavarčius tačiau encikl. tomus, pastebime ką kitą, tik ne vietos taupymą. Kai kam menkos vertės žinutės kruopščiai surašytos. Štai, tremtyje gimusių vaikų biografinėse žiniose nurodoma kokį koledžą baigė, kaip sportavo ir ką ateityje numato studijuoti. Arba vėl - vaikų teatro artistės biografijoj smulkiai išvardinama kokias roles vaidino, kada ir kur, nesigailint jos talentui didžiausios panegyrikos, ko galėtų pavydėti ir Hollywoodo žvaigždės! Panašių pavyzdžių encikl. begalės. Tam vietos užteko.

Encikl. red. panašius nuopelnus, matomai, vertino daugiau, nei Lietuvos karių veteranų žygius, kovas ir aukas Lietuvos Nepriklausomybę statant. Gal dėlto ir ištisa eilė Lietuvos neeilinių karių su neišdildomais istoriniais nuopelnais Lietuvai, laisvės kovų sūkuryje, visai nepaminėti 35 tomų lietuv. enciklopedijoje!

J. Viliušis -
Kūrėjas-savanoris, Vyčio Kryžiaus kavalierius ir laisvės kovų invalidas.

MIELĄ JUZYTĘ ŠEŠELGIENĘ, MIRUS JOS MAMYTEI LIETUVOJE, JOS LIŪDESIO VALANDOJE UŽJAUČIA IR KARTU LIUDI

J. Saunorienė,
L. ir J. Vitai, A. ir O. Kaminskai,
P. ir O. Rimkai, S. ir A. Jankauskai,
A. ir T. Kalmantavičiai, P. ir T. Enskaičiai.

MIELĄ "NIDOS" KLUBO RĖMĖJĄ IR TALKININKĘ, ONĄ MYLIENĘ, JOS MOTINAI, M. PETRAUSKIENEI LIETUVOJE MIRUS, NUOŠIRDŽIAUSIAI UŽJAUČIA

Montrealio Lietuvių Žvejotojų - Medžiotojų klubas "Nida".

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
LEONUI JAUGELIUI
mirus, jo žmonai Juzei, sūnui Stasiui, dukterims Onai Šablauskienei, Juzei Strikaitienei ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" Valdyba.

MARIJAI PETRAUSKIENEI MIRUS LIETUVOJE, jos dukrą Oną ir žentą Augustiną Myles nuoširdžiai užjaučia

"Nepriklausomos Lietuvos" Bendrovės Valdyba.

ONAI MYLIENEI, ŠAULIŲ KUOPOS RĖMĖJAI, Jos motinai, M. Petrauskienei, Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa.

MIRUS LEONUI JAUGELIUI, jo sūnų inž. Stasį, dukteris Oną Šablauskienę ir J. Strikaitienę ir jų šeimas, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

F. ir J. Kardeliai.

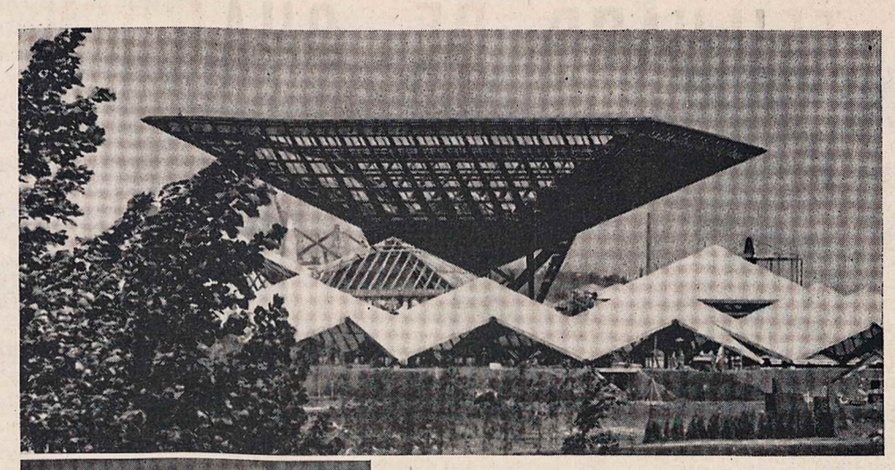

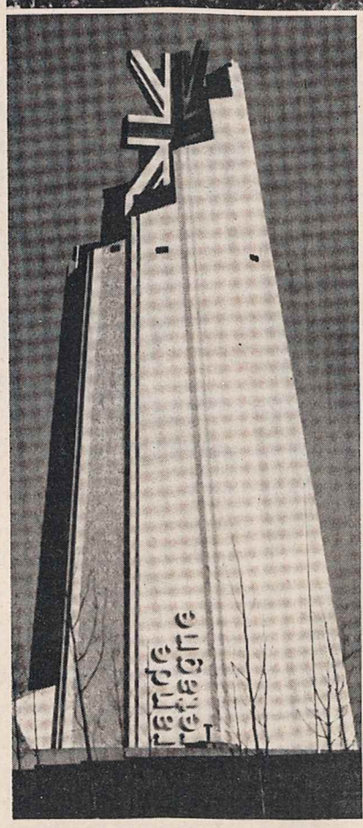

expo67

ŽMOGUS IR JO PASAULIS

atidaroma šį penktadienį, gegužės 17 dieną.

Ir ši paroda turi didelį pasisekimą. Ligšiol nuolatinių bilietų į parodą jau parduota už 20 milijonų dolerių.

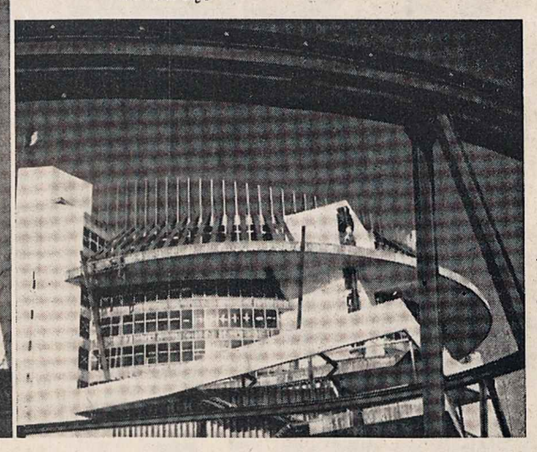

MONTREALIO PARODOS PLANAS

PLB SEIMO BIULETINIS SPAUDAI

Šiuo biuletiniu spaudai PLB III-jo Seimo Komitetas pradeda periodinę informaciją apie Seimo Komiteto darbus.

1. Galutinai suformuotas PLB III-jo Seimo Komitetas.

2. PLB rugpiūčio 29, 30, 31 d.d. ir rugsėjo 1 ir 2 d.d. New Yorke šaukia PLB III Seimą.

3. Seimo darbotvarkė: a) Darbo posėdžiai; b) paskaitos: "Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos" - Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas; "Okupuotos Lietuvos padėtis ir išeivija" - St. Lozoraitis, Jr.; "Išeivijos kultūros ir švietimo rūpesčiai" - Kanados LB pirm. A. Rinkūnas; "Valstybingumas ir tautiškumas" - prof. dr. A. Klimas. c) Literatūros vakaras: Vadovaus: rašt. Paulius Jurkus. Tikimės, kad Literatūros vakare dalyvaus svečias iš Australijos - rašyt. Pulgis Andriušis. d) Jaunimo manifestacija; Motorkada; Sporto varžybos; Parodos; Miss Lithuania rinkimas. e) Seimo banketas. f) Iškilmingos Seimo pamaldos - Šv. Patriko katedroje. g) Iškilmingas Seimo posėdis: Kultūrininkų ir kultūros darbuotojų pagerbimas, 1968 metų premijų įteikimas. h) Didysis Seimo Koncertas - Lincoln Centre: 1) Simfoninė dalis: simfoninis orkestras, solistai: Stankaitytė, Baras, Vaznelis; dirigentas: Vyt. Marijošius. Kompozitoriai: Gaidelis, J. Kačinskas, Lapinskas. Visi kūriniai nauji ir bus pirmą kartą išpildomi. Tokia programa sutartu tikslu duoti progos mūsų kompozitoriams ir menininkams pasirodyti žymiausiam muzikos centre Amerikoj - Lincoln Center. 2) Čiurlionio Ansamblis iš Clevelando, vad. muz. A. Mikulskis. i) Meno Paroda: Meno paroda - pirmą kartą Amerikoje - ruošiama skaidrėmis. Numato-

Nukelta į 5 psl. 7-tą skiltį.

J. VENCKUS S. J.

TEILHARD DE CHARDIN

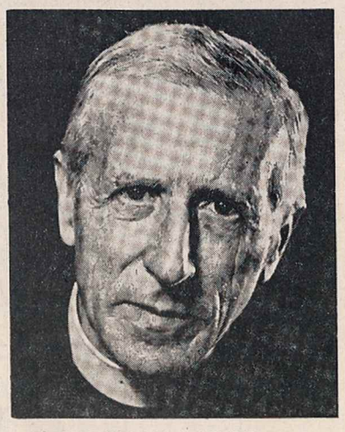

TEILHARD DE CHARDIN

/pavardė Chardin ištariama lietuviškai-Sardėn/

Be jokios abejonės Humanizmas, senosios Graikijos ir Romos Humanizmas, Amerikos atradimas Renaissansas ir Protestantizmas labai pakeitė pasaulį. Viduramžis pasibaigė. Tas Viduramžis, kuris statė gražias gotiškas katedras, viršūnės siekė dangų ir visados žmonijai priminė, kad ne žemė yra jo pastovi būveinė, bet Dangus, todėl nėra reikalo perdaug šita žeme rūpintis. Įvyko Tridento susirinkimas, kuris patempė varžtus, padidino drausmę, discipliną. Tridento dvasios reiškėjai buvo Filipo II, Ispanijos karaliaus Eskorialas, kuris buvo kartu katalikiški rūmai ir kartu vienuolynas. Paskui Šv. Tėrėzė iš Avilos, Šv. Jonas nuo Kryžiaus, kuriuodu įvedė pirmiau į savo Karmelitų vienuolynus ir, jiems tarpininkaujant, į kitus vienuolynus daug didesnę drausmę vadinamą "strictioris observantiae" ir Šv. Ignacas iš Loyolos su savo Rekolekcijomis arba Exertitia Spiritualia, kurie per 400 metų ragino žmones atgailauti, savo kūną nugalėti, marintis, pasninkauti, spygliuotus retežius juostis ir ašutinius marškinius vilkėti. Visa tai buvo išreikšta Kempis'o knygoje: "Kristaus sekimas". Reikia pasakyti, kad šita Tridento dvasia pirma turėjo didelį dinamizmą savy, nes žmonės visa tai darė iš Dievo meilės, antra, ta dvasia pastatė Katalikų Bažnyčią į visai naują padėtį, ji atsiskyrė nuo visų kitų religijų, nebandė taikintis, derintis, pasilikdama ištikima Aristoteliui ir Šv. Tomui, nesiderino prie naujų filosofinių krypčių, (ypatingai vokiečių filosofų) ir trečia, pasiliko labiausiai lotynų tautų (Italijos ir Ispanijos) vadovybėje. Katalikų pasaulėžiūra buvo daugiau ar mažiau teisėtai vadinama "Contemptus mundi" šito pasaulio atstūmimas, kad priartintų kitą pasaulį, kuris yra virš šitos gamtos, viršprigimtas pasaulis-Dangus. Katalikų Bažnyčia laukė, kad visi katalikai taip manytų. Bet ne visi taip darė, ypatingai anglosaksonų tautos. Didžiausias skilimas įvyko tarp mokslo ir religijos, tarp Šv. Rašto ir Gamtamokslio, tarp moderniško prometejiško pasaulio, tarp krikščioniškos asczės: "Viešpatie, duok man arba erškėčių vainiką ant galvos arba mirtį".

TEILHARD DE CHARDIN DVASIA

Toks Aldous Huxley, žinomas mokslininkas, nejokio geresnio pasiūlymo Kat. Bažnyčiai negalėjo duoti, kaip įvesti į savo mokyklas vietoje katekizmo Darvinizmą ir Evoliuciją. Toks Einšteinas, kuris buvo toks geras, meilus kaip kūdikis, kuris nepagailėdavo laiko atsakyti į gimnazistų laiškus su išrištais matematikos uždaviniais. Jis nepripažino nė jokios organizuotos religijos su visokiais įsakymais, bet tik "meilės religiją". Teilhard de Chardin misija buvo suvienyti tas dvi sritis: Religiją ir Gamtamokslį.

Jo asmenybė yra labai graži, kuri visiems patinka. Su visais nepaprastai mandagus, visados su malonia šypsena, su maloniais komplimentais-l'esprit français-labai patarnaująs visiem. Gavo daktaro laipsnį garbingame Sorbonos universitete. Pasirinko retą gamtos mokslo specialybę - Paleontologiją. Parašė apie 150 originališkų arba asmeniškų studijų iš paleontologijos-studijavo praeities žmogaus kaulų liekanas Kinijoje, Afrikoje. Susipažino ir kartu dirbo su didžiausiais savo laikų mokslininkais, kurie pasidarė dideli jo gerbėjai. Reikia stebėtis, kaip tie mokslininkai, kurie nėra Kat. Bažnyčiai palankūs, apie šitą jauną jėzuitą rašo ir kaip gerbia jo religines pažiūras.

Pradžioje De Chardin buvo paskirtas Prancūzijoje profesoriauti, bet kadangi jo mokslišką pažiūros atrodė ne labai suderinamos su Šv. Tomo mokslu, turėjo apleisti katedrą. Tas paženimas jam išėjo į gerą-galėjo dalyvauti ekspedicijose į Kiniją, į P. Afriką. Kadangi kunigai turi gauti "Approbatur" savo raštams, ko jis negaudavo, tai jam nieko kito neliko, kaip laukti, kaip jis pats sakydavo juokaudamas, "to be a mule, to be stubborn and sweet"! -Jo principialinis įsitikinimas buvo: negali būti prieštaravimo tarp religijos ir gamtamokslio. Jis griežtai gynė gamtamokslio poziciją. Jeigu būdavo nesutikimų, tai jis patardavo teologams patikrinti savo pozicijas.

Dabar yra didelis klausimas, ar žmonija kilo iš vienos poros, ar iš kelių-skirtingose vietose, pav. viena pora Azijoje, o kita -P. Afrikoje. Paprastasis katalikų mokslas yra, kad žmonija kilo iš vienos poros. Ta pora nusikalto, nepaklausiusi Dievo, tai yra pirmapradinė nuodėmė, o paskui sekė Kristaus atpirkimas. De Chardin buvo nusistatęs priimti ir "Polygenizmą", jeigu mokslas galutinai įrodys. O teologiškos konsekvencijos iš tokios pažiūros paliko patiems teologams spręsti, tai yra jų problema.

Kita svarbi jo pažiūra yra pasaulio arba kosmoso sublimacija per Kristų. Tai yra labai graži mintis, kad Kristus neatėjo tam, kad mes jam tarnautume, bet jis atėjo tam į šitą pasaulį, kad mums tarnautų. Pagal Tridento labiau atrodė, kad mes turime nusikankinti betarnaudami Dievui. Dabar pagal De Chardin, kad gerasis Kristus atėjo į pasaulį padėti šitam vargo žmogeliui vargelį vargti. Pirmiau atrodė, jeigu žmogus nori būti išganytas, turi bėgti iš šito pasaulio, iš to nuodėmingo pasaulio, kad išganytų save, o dabar žmogus turi eiti į pasaulį, jį padaryti gražiu. Pirmiau buvo sakoma: Mylėk Dievą iš visos širdies ir artimą, kaip pats save. Pirmiau buvo meilės dualizmas. Dabar mylėk savo artimą, mylėk tą žmogų, nes kas myli žmogų, tas myli ir Dievą. Dievas yra meilė.

Jis, De Chardin, savo veikaluose atsisakė nuo senų skolastinių terminų ir sukūrė savo terminologiją, kuri nėra lengva. Jau yra sudarytas atskiras žodynas. Jis kalba apie l'âme du monde-pasaulio sudvasinimą, ir tąja kryptimi eina pasaulio evoliucija. Jis daugiau reikalauja iš evoliucijos negu Darvinas. Jis kalba taip pat apie pasaulio, apie Gamtos Amorisation-persunkti visą pasaulį, Gamtą, kosmosą meile, De Chardin iš visos širdies nekentė karų. Pats buvo Pirmame pasaulio kare, nekentė nacionalizmų, nekentė viso to, kas skiria žmogų nuo žmogaus. Nekentė rasizmo. Jis kalba apie "Angoise cosmique", kaip motina kenčia gimdydama, taip kosmos kenčia gimdamas naujam pasauliui. Jis labai didelės reikšmės duoda Noosphere, t.y. psichinis elementas, tai yra Gamtos atbudimas; tas įsisąmoninimas gali evoliucijos keliu eiti iki susivienijimo su Kristumi-Kristus Omega.

De Chardinui visados prikišdavo, ypatingai jo cenzoriai, kad jis nepripažįstąs nuodėmės. Tas seka iš jo filosofijos: Gamtos evoliucija ir atskiro žmogaus evoliucija neina tiesia linija, ta evoliucija daro mėginimus ir yra nukrypimų nuo tiesios linijos. Gamta daro klaidų, nesistebėk, kad ir žmogus padaro; klaidos yra neatskiriamas evoliucijos padaras. Žinoma, teologas, tai išgirdęs, patrauks pečius, bet reikia suprasti De Chardin, jis buvo toks geras, jis norėjo žmogų daugiau skatinti, negu priminti jo klaidas.

LETTERS TO TWO FRIENDS (1926-1952)

Kiekvieną žmogų geriau galima pažinti iš jo laiškų, negu iš jo mokslinių raštų. Jam begyvenant, jis negalėjo savo moksliškų raštų paskelbti, nes jam neleido. Jam draugai buvo patarę apleisti Kat. Bažnyčią ir Jėzuitų Ordeną. Jis to nepadarė. Jeigu jis būtų tą padaręs, jis būtų daug nustojęs. Ir jo raštai būtų nustoję vertės. Bet jo sekretorė atspausdino mimeografu apie 200 kopijų jo raštų ne todėl, kad patektų į viešumą, bet kad nežūtų visiškai. Ir dabar po Vatikano Santarybos Bažnyčia nesipriešina, kad jo raštus spausdintų, po Jono XXIII aggiornamento. Dabar išėjo jo laiškai, kuriuose daugiau aprašo savo keliones, pergyvenimus, nesmagius savo gyvenimo momentus. Laiškai yra atpalaidoti nuo grynai asmeniškų smulkmenų. Tuodu draugu yra dvi moterys. Ir suprantama kodėl Vyrai nemėgsta laiškų atsakinėti jeigu nėra įsimylėję ir tų laiškų jeigu būtų ir parašę, būtų nesaugoję. Moterys tuos laiškus išlaikė ir dabar surinko ir atspausdino-"Laiškai Draugams". Iš tų laiškų Teilhard de Chardin pasirodo dar simpatiškesnis.

Aukštesniųjų Lithuanistikos Kursų suruošt oje Motinos Dienos minėjimo Montrealyje iškilmėje jaunimas šoka tautinius šokius, kuriems grojo liaudinių instrumentų orkestras, matomas kitoje šio puslapio pusėj.

Zigmo Lapino suorganizuotas liaudinių instrumentų orkestras, grojęs Motinos Dienos minėjime, suruoštame Lithuanistinių Kursų.

SVETLANA ALLILUJEVA IR JOS 26.

Laiškai bičiuliui

Svetlana Stalinaitė-Allilujeva į knygos galą daugiau sutelkia žinių apie save ir savo tėvą Staliną kuris į senatvę ir savo kulto išauginimą darėsi daugiau ir daugiau nervingas, priekabingas ir nepakentė nieko, kas jam nepatiko. Svetlana septyniolik-tame laiške ypač plačiai būdina savo tėvą kaip despotą. O Stalino despotizmas tai ir buvo jo valdymo laikų pagrindinis požymis, ir tai buvo rusiškojo komunizmo arba bolševizmo esmė.

Prisiminkime, kad prancūzų rašytojas Andre Gide /Žid/, žiūrėdamas iš tolo į bolševikinę Rusiją ir girdėdamas propagandą apie ją, buvo gal ne tiek susižavėjęs, kiek susidomėjęs rusiškuoju komunizmu ir reiškė jam simpatijų. Todėl buvo pakviestas Stalino pakeliauti po Rusiją. Ir jis Rusijoje buvo priimtas kaip karalius. Bet kai pavažinėjo ir savo akimis pamatė tą "laimingą sovietinį gyvenimą", sugrįžęs į Prancūziją parašė knygą "Sugrįžimas iš Sovietinės Rusijos", kurioje plačiai aprašė sovietinio gyvenimo tikrovę; be ko kita, kaip jį prievartavo iš Kaukazo siųsti Stalinui padėkos telegramą, kurioje turėjo būti išgirtas "laimingas" sovietinis gyvenimas. Jis telegramą pasirašyti atsisakė.

Šia proga Svetlanos laiškų vertėjas bei aptarėjas prisimena įdomų atsitikimą bei savotišką sutapimą 1934 metais keliaujant per SSSR laikraštininkų ekskursijoje Baku mieste ekskursantams buvo parodytas neva sovietinės moters centras, kurio vedėja esanti prancūzė p. Erna. Ta paryžietė ekskursijai labai gyrė "idealų sovietinį gyvenimą". Ir šių laiškų vertėjui pasitaikė gi, kad grįžtant iš Paryžiaus, iš Pasaulinės parodos, traukinyje Paryžius - Maskva važiuoti viename kupė su ta pačia ... M-me Erna. Ir ta M-me Erna pasipiktinusi pasakojo, kokis melas ir kokia baisi prievarta viešpatauja Rusijoje. Atsisveikinant Berlyno geležinkelių stotyje ji padovanojo tą Andre Žido knygą "Retour de l'URSS". Ji pasakė:

- Toliau aš jau negaliu šios knygos vežtis. Su ja mane iškart pasodintų į kalėjimą...

Tai tokie buvo Stalino laikų reiškiniai. Ar jie labai yra pakitę dabar? Kai rašytojai baudžiami kalėjimu už laisvės reikalaujančius pasisakymus? Kai prieš čekoslovakų išsilaisvinimo pastangas mobilizuojamos visos jėgos? Smurtas tebeviešpatauja.

Ir Svetlana septynioliktame laiške kalba apie tą baisųjį smurtą, nuo kurio ir ji kentėjo, nors ir buvo pačio diktatoriaus duktė. Ir duktė neturėjo žmoniškos laisvės.

Toliau Svetlana rašo:

"Greit aš išvažiavau Maskvon /iš Krymo, kur atostogavo su Stalinu/. Universitete prasidėjo užsiėmimai. Aš dabar gyvenau tuščiame Kremliaus bute- visiškai išmirusiame /nuo "gerų" gyvenimo sąlygų/. Vieton pavarytos ir ištekėjusios "auklės" dabar "sesers-šeimininkės" pareigas turėjo "komendantas"- saugumo kapitonas Borodačiov, šventai dabojęs jam pavestas saugoti "brangenybes" ir užrašinėdamas knygas, kurias aš imdavau skaityti iš tėvo bibliotekos...

Mano sūnus ir auklė buvo su manim. Auklė taip pat vis valė man obuolius ir atnešdavo jų lėkštę, kai aš ruošdavau savo studijas.

Rudenį atėjo tėvo laiškas - aš jau seniai nebuvau jų gavusi... Tai buvo tartum aidas praeities laiškų, bet labai tolimas ir nepanašus...

1947-49 metai buvo labai liūdni. Aš gyvenau visiškai izoliuotai. Kiekvienas mano žingsnis buvo kontroliuojamas - nors Klimov jau seniai nesekiojo mano žingsnių įkandin. Sūnus Osia augo vasarnamyje kaimišku laukinuku ir aš jo ištisomis savaitėmis nematydavau. Aš lankiau universitetą, retai teatrą, labai dažnai- konservatoriją. Pažįstamų te turėjau visai nedaug, - išplėsti jų ratelį jokių galimybių nebuvo.

Ždanovų namai, kuriuose aš būdavau labai dažnai po A. Ždanovo mirties, man rodėsi - palyginus su mano kalėjimu, - labai linksmi. Ten sekmadieniais susirinkdavo jaunimas - buvę Jurijaus Andrejevičiaus klasės draugai ir universitetiniai kolegos. Mano niūriame gyvenime- tai buvo -oazė; man patiko ten būvoti; jaunimas ten jautėsi laisvai Mano tėvas labai mėgo A. Ždanovą, gerbė jo sūnų ir visada norėjo, kad šeimos "susigiminiuotų". Tas netrukus ir įvyko, -1949 metų pavasarį, be ypatingos meilės, be žymesnio prisirišimo, o taip, pagal sveiką apskaičiavimą. Man rodėsi, kad aš turėsiu galimybę išeit į kitus namus ir aš gausiu kokią nors, nors ir mažiausią laisvę, atsidarys man durys į visuomenę, ko aš neturėjau. Daugiau bus.

ALICIA A. KAUFMANAITĖ, pasaulinio garso sportininkė iš Santa Fe, kaipo šokėja į tolį atstovavo Argentiną Japonijos olimpiadoje, o dabar dalyvauja visos Amerikos sporto žaidynėse Kanados Winnipege.

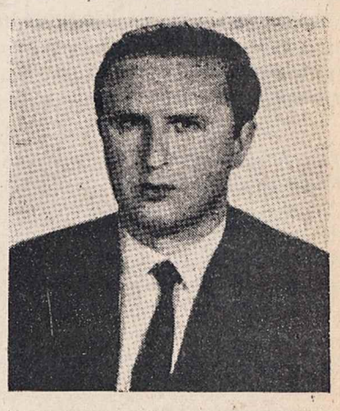

ALBERTAS SKREBUTĖNAS, Alberto ir Uršulės Blažytės Skrebutėnų vienturtis sūnus, baigė Buenos Aires universitete ekonominių mokslų fakultetą, gaudamas Contador Publico Nacional diplomą. Naujas lietuvis profesionalas — prisiekusis Valstybinis buhalteris — atidarė raštinę savo tėvų namuose, Santo Domingo 3315; TE. 28-3192, Buenos Aires. Suveda apyskaitų balansus, sutvarko Valstybinius ir Provincijų mokesčius bei draugijų apyskaitas.

Aušros Vartų Choras

gegužės 4 dieną davė metinį koncertą, apie kurį noriu parašyti ateinančio išvykos į Bostoną koncerto perspektyvoje.

AV choro koncertas buvo įdomus. Tačiau jis nepasiekė to aukščio, koks buvo pasiektas Velykų ryto pamaldų metu. Turbūt todėl, kad choras gausiai papildytas jaunimu ir dar nespėjo susilieti į organišką visumą. Bet šį choro paipldymą reikia nuoširdžiai pasveikinti. Daugiausia choras papildytas moterų balsais; būtų visai gerai, kad taip būtų papildytas ir vyriškasis sektorius. Žmonių užtektų, jeigu tiktai būtų daugiau pasiaukojimo lietuviškai giesmei ir dainai.

Kai choras rimtai pasirodo, maloniau yra pasakyti ir kritiškesnį žodį ir nurodyti kai kuriuos keistinus dalykus.

Choro stiprybės pagrindas- susiklausymas ir, žinoma-darbas, repeticijos. Darbo pasekmės gražios. Choro efektingumas- /turint ypač mintyje velykinį giedojimą/- jo balsų suderinime ir suliedinime į visumą, kurioje girdi chorą, bet ne atskirus balsus. Antra gera savybė-dinamiškumas; visa garsų stiprumo skalė duodasi išnaudojama visiškai pilnai pagal dirigentės reiakalavimus. Tiktai fortissimo kai kuriais atvejais peršoka choro pajėgumą.

Choro vedėja Mme Roch diriguoja natūraliai ir nerodo ypatingų pastangų, nes matyti, kad darbas padaromas repeticijų metu. Ir tas daro gerą įspūdį. Dirigentė ypač pagirtina už choro labai gerą suderinimą, suliedinimą į vienetą.

Chorui svarbus repertuaras, o koncerto repertuaras vertas revizijos.

Iš lietuviškojo repertuaro pirmon vieton reikia pastatyti V.Jakūbėno tikrai iškiliai kūrybingai parašytą giesmę. Diametrališkai priešingo pobūdžio yra P. Tamuliūno "Garsus mano Vilnius". Tai kažkos kompozicinis nesusipratimas. Nei melodijos, nei harmonijos. Tat ir koncerte, nors ėjo su solistu, A.Kebliu, buvo silpniausias numeris, pasireiškęs visomis silpnybėmis, yapč gidetonacija. Šį numerį iš viso nepatartina turėti repertuare.

Gražiai praskambėjo choro "gimnas"-J.Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja". Gera ir A.Aleksio dainelė, bet ji tinka daugiau bisui.

V.Paulausko "Miškų gėlė"- nevertingas dalykas. Tai yra lietuviškai perdirbta rusų daina "Večernij zvon". Užtenka mums originalių ir gerų dainų.

Iš tarptautinio repertuaro geri ir Weberis ir Verdi. Gerai skambėjo. Tiktai "Girioj" reiktų aidą geriau išryškinti. Didesni chorai paprastai išskiria dalį savo dalyvių ir pastato užkulisyje,- tada susidaro tikresnio aido įspūdis. Šiuo gi atveju reikia geriau išryškinti aido pianissimo.

Okteto į Bostoną geriau nevežti, nes jis choro nepralenks.

Beje, visus dalykus lydėjo fortepijonas,/Mlle Roch/ kai buvo dalykų parašytų a capella. Ir dar viena "priekabinga" pastaba: chorui, klasiškai reikalą vertinant, -tonas paduodamas iš kamertono. Na, kai šį kartą visi dalykai buvo dainuojami su fortepionu, natūralu buvo, kad tonas buvo paduodamas fortepijono.

Bendrai, koncertas buvo gero lygio, gražus ir vertas visokeriopo pagyrimo.

Kai tenka rašyti apie mūsų chorus, visada tenka turėti mintyje, kad tai yra choro dalyvių pasiaukojimo dainai ir giesmei darbas. Ir tai yra labai pagirtinas faktas. Tat tikrai yra gražu, kai ir visuomenė tą įvertina.

Palinkėsime chorui sėkmingų gastrolių. Ir Bostono lietuvius norime įspėti, kad jie turės tikro malonumo išgirsti Montrealio Aušros Vartų chorą.

J.Kardelis.

Žemalės mokykla, pastatyta 1925 metais, Lietuvos nepriklausomybės laikais. 1963-ųjų metų nuotrauka iš tik ką išėjusios knygos "Mūsų Lietuva" paskutiniojo, 4-jo, tomo.

Mūsų Lietuva

krašto vietovių istoriniai, geografiniai ir etnografiniai bruožai. IV tomas.

Paruošė Bronius Kviklys, išleido Juozas Kapočius-Liet. Enciklopedijos leidėjas. Adresas: 361 W. Broadway, South Boston, Mass. 02127, U.S.A.

Bronius Kviklys išleido paskutinį, ketvirtąjį, tomą "MŪSŲ LIETUVOS", kaip jis kukliai pavadino kelionių po Lietuvą.

Keturi didžiuliai tomai didelio darbo vaisius. Ketvirtuoju tomu šis darbas apvainikuotas. Šis tomas - gražiausias ir tobuliausias, visais atžvilgiais : ir medžiagos sutelkimo, ir iliustracijų, ir žemėlapių, ir bendros išvaizdos. Tai brandžiausias visų keturių tomų darbas.

Ketvirtasis tomas apima ŽEMAIČIUS plačia prasme, nes apima ir Mažąją Lietuvą, su Karaliaučium imamai. Tai, atrodo, vienas iš nedaugelio mūsų spaudoje pasisakymų, už ką autorių tenka ypač pagirti. Mažosios Lietuvos iškėlimas tokiame veikale yra labai svarbus ir atatinkąs lietuvių tautos aspiracijas. Sąmoningosios, žinančios savo istoriją ir turinčios savo nuomonę bei savo pasiryžimus kovoti už visą Lietuvą. Tai labai svarbus ir mūsų jaunajai kartai stimulas, kai kai kurie senosios kartos žmonių jau yra palūžusi , ar gal dar tiksliau - palaužtų okupacijų- ir carinių ir kaizerinių.

Ketvirtasis "Mūsų Lietuvos" tomas efektyviai papildo Lietuvių Enciklopediją, todėl logiška, kad šį leidinį išleido Lietuvių Enciklopedijos leidėjas.

Ketvirtasis "Mūsų Lietuvos" tomas impozantiškas ir tikrai efektingas.

Bendrai, "Mūsų Lietuva"- tinka plačiam skaitytojui, ir intelektualui, ir vos mokančiam skaityti. O kam sunku yra skaityti, tas gali vien pasižiūrėti, ir iš to jau gaus daug žinių ir daug įspūdžių.

Tat pasveikinkime ir redaktorių- Bronių Kviklį, ir leidėją- Juozą Kapočių lietuviams davusius vertingą leidinį. jk.

NAUJI MŪSŲ LEIDINIAI

Jurgis Jankus. PEILIO AŠMENIMIS. Trijų veiksmų drama. Knyga skiriama Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukakčiai. Išleido "Darbininkas", 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221, USA. Aplankas ir iliustracijos dail. P. Jurkaus. Veikalo 262 psl., kaina 4 doleriai. Leidinys gražus.

Jurgis Gliauda. THE SONATA OF ICARUS. Tai yra Jurgio Gliaudos "Ikaro sonatos" romano vertimas į anglų kalbą. Knygą išleido MANYLAND BOOKS, 266, Wall Street Station, New York 5, N.Y. Kaina 5 doleriai.

Leidinys papuoštas M.K. Čiurlionio dailės kūriniais. Leidinį meniškai pavidalino dailininkas Pranas Lapė.

Knyga gerame popieryje, įriška kietais viršeliais ir daro labai gerą įspūdį.

Manyland leidyklą reikia nuoširdžiai pasveikinti ir pagirti už lietuviškosios literatūros pertiekimą angliškai skaitančiai visuomenei. Tai didelis ir Vertingas darbas.

MUZIKOS ŽINIOS Nr. 1/180/. Šis numeris gerai, gražiai iliustruotas ir turi labai įdomų priedą, J. Žilevičiaus vedamą Lietuvių muzikų vardybą - savotišką muzikinę enciklopediją, kurioje aptariami visi lietuviai ir Lietuvos muzikai. Šio M.Ž. priedo dalyje aptarti Lietuvai nusipelnę bei jos vardą kėlę ir ne lietuvių kilmės, bet su Lietuva susiję ir lietuvių muzikai nusipelnę muzikai.

Žurnalas dabar atrodo visai rimtai ir kultūringai,- jį turėtų prenumeruoti ir palaikyti visi lietuviai muzikai. Metams kaina tiktai 3 doleriai. Adresas : 209 Clark Place, Elizabeth, N.J. 07206, USA.

Mykolas Vaitkus. NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ. 1918-1940. Atsiminimai V tomas- pirmoji dalis. Nidos knygų klubo leidinys Nr. 66. 1968 m. Kaina 2 doleriai minkštais arba 3 dol. kietais viršeliais nariams ir 25% brangiau nenariams. Adresas: 1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain.

Aloyzas Baronas. PAVASARIO LIETUS. Romanas. Nidos knygų klubo leidinys Nr. 67. Adresas ir kaina, kaip ir pirmosios knygos. Abu leidiniai gerai atrodo.

AIDAI 1968 m. Nr. 4. Šiame numery daug įdomios medžiagos apie Vydūną, Vytauto Universitetą, Gaidelio "Kovotojus", Lenkų ultimatumą ir apžvalga.

LIETUVIŲ DIENOS 1968 metų kovo mėnesio. Įdomios iliustracijos.

LEIDINIAI LIETUVOJE

Simonas Stanevičius. RAŠTAI. 656 puslapiai. Įdėtos senojo leidinio fotokopijos. Gražūs ir tvirti drobės viršeliai. Tai visiškai kultūringas vakarietiško pobūdžio leidinys, gal vienas iš pirmųjų tokios rūšies, kokių anksčiau Lietuva neįstengdavo išleisti. Tai didelė pažanga kultūringumo kryptim. Panašiai išleista paskutinė "Graži tu, mano brangi tėvyne", gaila tiktai- su senomis klaidomis.

E. Uldukis ir V. Gailiūnas. SU ŠAUTUVU IR PLŪGU. Dokumentinė apysaka. Vagos leidinys . 230 psl. Karo laikų atsiminimai.

A. Medonis. VILNIUS, a pocket-book for tourists. Vilnius. "Minties" leidinys, 1966 metai. 192 puslapiai. Iliustruotas leidinys anglų kalba, gerai išleistas, gerai įrištas ir beveik tinka kišeniui.

- Ką jūs, draugas viršininke, darote?
- Ką tu, nežinai, kad ant Žemės nukris asteroidas Itaras? Reikia gelbėti įstaigos moteris! A.Kirvarpa.

V.VILKAIČIO NUOTRAUKA.

Australijoje, Sydney mieste, tradiciniame Charitas baliuje, kuriame dalyvavo apie 400 lietuvių, sėkmingai pasirodė vyrų choras, vedamas M. Umbražūnienės.

(8)

Sukilėliai

Vincas Mykolaitis Putinas

III

Dabar Kazys nors ir smalsiai, bet be pašaipos žvilgčiojo į šią dvaro panelę, gražiai apsirengusią, neišdidžią, tačiau nusimanančią, kaip jai ir su ja reikia elgtis. Balsių Vincas anais metais mažiau sukdavosi apie Pempienės „čigoniukę", tad ir dabar jos pasirodymas jam padarė mažesnį įspūdį negu Kaziui.

Visi trys apžiūrėjo lūšnelę, vos išbrisdami pro kiečius, arkliarūgštes ir varnalėšas. Langai buvo išbyrėję, durys vos laikėsi ant iškrypusių vyrių, o įkėlus koją į vidų, trenkė drėgmės ir pelėsių kvapas.

Nastė palingavo galva ir gailiai atsiduso:

— Baigia sugriūti. Maniau, ar neparsikviesti mamą. Bet dabar matau, kad nieko iš to neišeis.

Visi trys patraukė į kaimą. Balsių kiemas buvo arčiausia. Vincas pakvietė užeiti. Tėvai ir seserys labai nudžiugsią, pamatę Nastę. Iš tiesų visi nudžiugo.

— Iš kurgi tu, Nastute dukrele? — klausinėjo ją glostydama Balsienė.— Eime į seklyčią. Papasakosi, iš kur tu ir kaip. Gal ir apie Petrus turi kokią žinią?

Bet Nastė apie Petrus jokios žinios neturėjo. Ji pati smalsiai klausinėjo apie jų vedybas ir kaip čia kas atsitiko, jai esant svetur.

Balsienė, turėdama galvoj Skrodskio nesantūrumą, klausė:

— Kaipgi dabar ponas? Gražioms mergaitėms pas jį visaip atsitikdavo...

Nastė iš karto suprato, kas rūpi Balsienei.

— Nieko, mamyte,— atsakė šyptelėjusi, pro raudonas kaip vyšnios lūpas rodydama baltutėlius, smulkius dantis.— Ponas dabar ramus kaip avinėlis. Dažnai sargalioja, su Jurkevičium kortomis lošia, knygas skaito. Vasarą buvo parvažiavęs sūnus Aleksandras, oficierius iš Rusijos. Su tuo tai buvo sunkiau. Bet aš nekvaila. Moku su tokiais!

Ji nusijuokė, žybtelėjusi akimis Kaziui. Taip, Kazys atsimena, kad ji teisybę sako... Paskui Nastė pradėjo pasakoti, kaip panelė Jadvyga nesutarę su broliu, kaip jiedu ginčydavęsi, pykdavęsi ir kaip išsiskyrę nesusitaikę.

— Vajė, vajė! Brolis su seseria! Taip ilgai nesimatę — ir susipyko! Dėl ko gi? — stebėjosi Balsienė, nesuprasdama tų kivirčų priežasties.

Tad Nastė aiškino, kaip mokėjo, kad svarbiausia jaunųjų Skrodskių nesutarimo priežastis buvę nuolatiniai ginčai dėl pono Aleksandro tarnybos ciesoriaus kariuomenėje ir dėl miatežo. Panelė miatežo laukianti ir pati sakosi eisianti su miatežnikais, o ponaitis juos keikęs, grasinęs atvesiąs ciesoriaus kareivius gaudyti, šaudyti ir karstyti tų ciesoriaus priešų.

— Kada gi? — godžiai klausė Kazys su Vincu, matyt, nė kiek nenusigandę jaunojo Skrodskio grasinimų.

— Pavasarį,— nesvyruodama atsakė Nastė.

— Kažin...— paabejojo Vincas.— Pernai kalbėjo ir apie šių metų pavasarį.

Bet Nastė atkakliai tvirtino.

— Tikriausiai ateinantį pavasarį. Panelė Jadvyga, ir jaunasis ponas Survila, ir kunigas Mackevičius, ir Dimša — visi taip sako.

Šis Nastės atsilankymas į Šilėnų kaimą nebuvo paskutinis. Kaip pernai Kedulių Katrė, taip dabar ji šeštadieniais ar sekmadieniais atbėgdavo atlankyti kaimynų, pažaisti ir padainuoti su jaunimu. Galinio liepos, kur mėgdavo rinktis jaunimas, šįmet, tiesa, nebuvo. Jos vietoje riogsojo tik didelis kelmas su bepradedančiomis ataugti atžalomis. Bet aikštelė prie kalvės kitame kaimo gale ir šįmet traukdavo jaunimą. Kalvis Dundulis su savo smuikeliu vis taip pat mikliai vadžiojo šokių melodijas, Jankauskutis trinksėjo kubilą, o jaunimas trypė suktinius ir klumpakojus.

Nastė mėgo šituos pasilinksminimus, o ją mėgo kaimynai... Berniokai nevengdavo jos žaižaruojančio žvilgsnio ir kieto rankos paspaudimo.

Pasibaigus žaidimams, keletas berniokų ją lydėdavo į dvarą. Tada Nastė nejučiom užvesdavo kalbą apie žmonių gyvenimą kitur, ką ji yra mačiusi, patyrusi Žemaitijoje, ką girdėjusi iš ponų dvare. O ji girdėjusi, kad ponai sukilsią prieš valdžią, nes nori atstatyti lenkų-lietuvių valstybę, o tie kaimiečiai, kurie stosią į sukilimą, gausią žemės dovanai.

— O kaip jūs? — klausdavo savo palydovų.— Ar stotumėt, jei pavasarį prasidėtų?..

Šie dažniausiai atsakydavo, ilgai negalvoję:

— Stotume, Naste!

— Ir aš stočiau, jei būčiau vyras,— atsidusdavo Nastė, o kartais dar ir paišdykaudavo. Sustvėrusi kokį pagalį, dėdavosi ant peties ir storu balsu sakydavo: — Imčiau ot šitaip ant peties šautuvą, o jei ne šautuvą, tai dalgį — ir marš koja kojon su bernais: viens-du, viens-du!

Čia ji su savo palydovais išsirikiuodavo eilute, ir visi žingsniuodavo pasiskatindami: viens-du, viens-du.

— O ar jūs žinote, kaip daromi „žalnieriški" dalgiai? Kaip jie atrodo?

Ne, bernai nežinojo ir nė vienas jų nebuvo matęs. Tad Nastė imdavo aiškinti:

— Tai ne tokie dalgiai, su kuriais jūs šienaujate. Aš mačiau pas vieną poną dvare Žemaitijoje. Jis turėjo dalgį iš kadai buvusio sukilimo. Nesunku tokį pasidaryti. Kiekvienas kalvis tai sugeba. Ir Dundulis padarytų. Ima paprastą dalgį, įkaitina žaizdre ir atlenkia pentelę taip, kad, pridėtas prie koto, visas dalgis būtų tiesus, lygiai su kotu. Na, ir viršūnę dar truputį patiesina. Su tokiu dalgiu gali kirsti ir durti. Jis — baisus ginklas. Su juo toliau pasieksi, negu saldotas su durtuvu arba kardu. Gerai pataikęs, galvą nukirsi arba kiaurai perversi.

Nastė visa tai aiškindavo jau nebejuokaudama, pritilusiu balsu, o vaikinai klausydavo taip pat surimtėję, tarsi jie būtų kokie sąmokslininkai.

— Tur būt, reikia įgusti,— sykį pastebėjo Kazys.— Ai, kad taip kas pamokytų.

— Kai reiks, tai ir pamokys. Bus kam pamokyti. Tik dalgių reikia.

Taip, jie buvo girdėję, kad ir Mackevičius skatino pirktis dalgių.

Kai Nastė vakare grįždavo į dvarą, pana Jadvyga pasitikdavo ją su palankiu šypsniu.

— Na, kaip tau šiandien sekėsi, Naste? Daug sukurstei dalgininkų?

— O, pana Jadvyga, visi berniokai taisysis dalgius!

— Ir eis į ugnį ir vandenį, jei tu juos vesi?

— Eis. Aš juos nuvesiu pas kunigą Mackevičių. Jis žinos, ką su jais padaryti.

Jei Jadvyga būdavo gerai nusiteikusi, tai dar pajuokaudavo:

— Kuris gi tau labiausiai patinka?

— Tur būt, Kazys, Jankauskutis,— atvirai prisipažindavo.

— Jaunų dienų atsiminimai?

— Ne. Tada daugiausia apie mane sukdavosi toks Dzidas Morkus. Bet jis dabar, tur būt, jau pasenęs.

— Girdėjau apie jį iš kunigo. Smarkus vyras. Rodos, slapstosi kažkur apie Biržus. Nieko. Kai reiks, atsiras. Bet tu, Naste, žiūrėk man. Nesuk jiems per daug galvų, kad paskui neišeitų ko...— Ne toks dabar laikas.

— Ak, ką jūs, pana Jadvyga!..— gynėsi Nastė. Galvų ji berniokams nesuko, tačiau jų uolus apie ją sukinėjimasis jai buvo malonus.

Kai vieną sykį atsilankė į Bagynus Viktoras Survila, Jadvyga, parodžiusi jam Nastę, kalbėjo:

— Įsižiūrėk, ponas Viktorai, į mano kambarinę. Ji verta jūsų Stepono. Gerai, kad mes turime tokių talkininkų.

— Taip,— sutiko Viktoras ir staiga apsiniaukė.— Kuo mes, bajorai, atsilyginsime valstiečiams už jųjų talkininkavimą? Pagaliau, kas kam privalo talkininkauti?

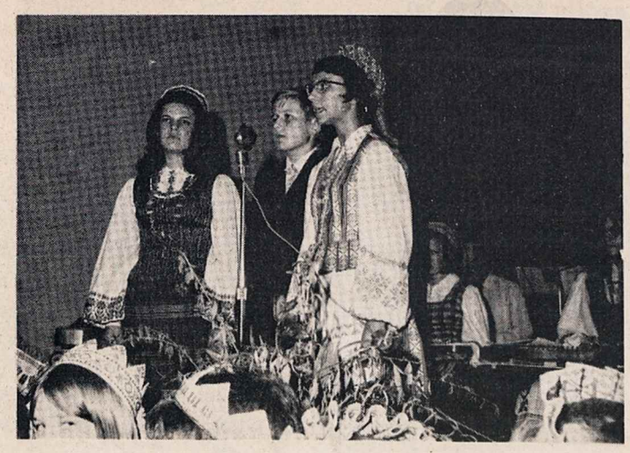

Montrealio Aukštesniųjų Kursų mokiniai deklamuoja Motinos Dienos minėjime Aušros Vartų salėje.

"BALTIJOS" STOVYKLAVIETĖS

Komitetas paskutiniame posėdyje perrinko prezidiumą dvejiems metams. Pirmininku išrinktas Pr. Rudinskas, vice-p.kun. J. Gaudzė, iždininku J. Šiaučiulis, sekretorė J. Kęsgailienė ir stovyklos administratoriumi V. Piečaitis. Posėdyje dalyvavo aštuonių organizacijų atstovai, jų tarpe ir Montrealio Seimelio prezidiumo pirm. J. Lukošiūnas.

Praeitą vasarą "Baltijoje" įvyko trys stovyklos, stovyklaviete pasinaudojo per 200 jaunuolių neskaitant savaitgalinių išvykų ir svečių. Plačiai išdiskutuotas didesnio stovyklavietės panaudojimo klausimas, įtraukiant ir skautų bei ateitininkų organizacijom nepriklausantį jaunimą. Sugestijotijonuota, kad vietoje ekskursijos bent vienus metus "Litas" pabandytų savo jauniesiems padaryti kad ir trumpą kelių dienų stovyklą "Baltijoje".

Ižd. J. Šiaučiulis patiekė smulkią stovyklavietės lėšų panaudojimo apyskaitą. Ji bus paskelbta spaudoje atskirai. Iš jos matyti, kad "Baltijos" administraciniams (mokesčių, draudimų, remontų, elektros, dujų etc.) reikalams kasmet išleidžiama apie $ 500 ir apie tiek pat gaunama iš stovyklautojų. Pernai lėšų dalis - per $ 1,000 - praeitais metais teko skolų mokėjimui. Originalinė $ 7,500 paskola iš "Lito" jau sumažinta iki $ 5,850. Konstatuota, kad iš gaunamų pajamų ir aukų stovyklavietė galėtų žymiai sparčiau tobulėti, jeigu būtų išmokėtos skolos. Praeiti Expo metai ir šie Lietuvos 50 m. Į Baltijos stovyklavietę dar nėra investuota net pilnų $ 20,000, taigi lyginant su kitų lietuvių kolonijų stovyklavietėmis ji tebėra labai kukli. Tačiau gražus ežeras ir puiki visa aplinkuma užtikrina "Baltijai" gražią ateitį, ypatingai, kai bus išvestas naujas No. 18 kelias ir tuo būdu atstumas į stovyklavietę iš Montrealio bus sumažintas iki 70 mylių, nuo dabartinių 100 mylių, važiuojant pro St. Agathe.

"Baltiją" ypatingai duosniai parėmė Montrealio lietuviai dailininkai paaukodami savo kūrinius dviem stovyklavietės loterijoms. Išreikšdamas jiems nuoširdžią padėką stovyklavietės komitetas nutarė juos paskelbti "Baltijos" stovyklavietės fundatoriais. Naujų fundatorių D. Aneliūnaitės, R. Bukausko, V. Remeikos, O. Šablauskienės, A. Zubienės, G. Vazalinsko, A. Vazalinsko, R. Piešinos, A. Tamošaitienės, A. Tamošaičio ir P. Baltuonio pavardes nutarta įrašyti į stovyklavietės garbės lentą ir metraščio knygą. Taip pat nutarta įrašyti į stovyklavietės fundatorius architektą Vytautą Zubą, kuris nemokamai paruošė pastatų projektus ir jų apskaičiavimus.

Netolimoje ateityje numatyta suorganizuoti talka pavasariniam stovyklavietės rajonui aptvarkyti, pompai prijungti ir kitiems bėgamiems darbams. Talkos branduolį pasižadėjo sudaryti Lietuvos Karaliaus Mindaugo šaulių būrio nariai ir skautai vyčiai. Pr. R.

Alsėdžių miestelis Žemaitijoje. Iliustracija 1960 metų paimta iš tik ką išėjusios Broniaus Kviklio knygos "MŪSŲ LIETUVA", ketvirtojo tomo.

SENATVĖ

Bendrai atrodo, kad laimingiausias gyvenimo periodas yra vidutinis žmogaus amžius, kai audringi jaunystėje jausmai atvėsta ir senatvės negalavimo požymiai dar nepasirodė. Žinia, pauksmiai, kurie pasirodo rytą ir vakarą, pranyksta vidudienio saulėje.

Kai kurie vyrai, atrodo, nesensta: visada aktyvūs, visada pasiruošę priimti naujas idėjas. Patenkinti visakuo ir niekada neparodo savo nepasitenkinimo. Jie visada su entuziazmu priima tai, kas jau yra ir patys pirmieji randa, kad tai, kas turi įvykti, yra gera.

Jau minėtas Chateaubriand sako, kad yra du dalykai, kurie skaidriai rusena vyro krūtinėj atatinkamai jo senėjimui: tėvynės meilė ir tikėjimas.

Ir Sir Richard Steele (1672-1729), anglų esajistas, entuziastingai sušunka: Žmogus niekada nesensta, kai jis nešioja savo širdyje kūdikį.

O anglų dramaturgas Richard Sheridan (175k-816), moralizuoja: Tiktai tie gyvena ilgai, kurie padoriai gyvena.

Jau minėtas vokiečių humoristas Richter sako:

K. Kiaušas ir Ponia Mylienė imituoja išgertuves Dailės ir tautodailės parodoje prie K. Kiaušo padarytos statinaitės ir jo gi padarytais "kaušais".

Gyvenimoknyga

DR S. DAUKŠA

Žili plaukai, man atrodo, kaip švelni mėnulio šviesa pasidabruodama mano gyvenimo vakarą.

Skotų novelistas George Macdonald (1824-1905), jaunimo draugas, išsireiškia: Kai mes prarandame jaunimo simpatiją, tada manau, mūsų veikla šiame pasaulyj yra baigta.

Graikų antikinis lyrinis poetas Pindar (522-443 pr.Kr.) mintyja: Gracinga ir garbinga senatvė yra nemirtingumo kūdikystė.

Ir vėl: Amžius nepriklauso nuo metų, bet nuo mūsų temperamento ir sveikatos - kai kurie gimsta jau būdami pasenę ir kai kurie niekada nesubręsta - Tyron Edwards (1809-94) Amerikos teologas ir knygų leidėjas.

Henry Gratton (1746-1820), airis valstybininkas, porija: Sukakus dvidešimčiai metų valingumas viešpatauja, trisdešimčiai - išdaigos, keturiasdešimčiai - sprendimas, o po to - charakterio balansavimas.

Pagal nuomone Amerikos dvasiškio Leonard Bacon (1802 - 82): Seni žmonės perdaug prieštarauja, perilgai kitus konsultuoja, rizikuoja permažai, gailisi perilgai, retai kalba namie apie savo reikalus, ir pasitenkina sekmės trupiniais.

Nedaug geriau apie senimą išsitaria Madame Swetchine (1782-1852), rusų mistikė: Metai nepadaro mus išmintingais, jie tik mus padaro seniais.

Ir vėl: Nieko nėra negracingesnio, kai senas žmogus nieko kito negali parodyti kaip savo žilos senatvės skaitlingus metus - Lucius Anneus Seneca (4 pr.Kr. -65), romėnų filosofas.

Antikinis graikų poetas Homeras (10 s. pr. Kr.) apie moteris išsitaria: Graikijos moterys skaičiuoja savo metus nuo vedybų, bet ne nuo gimimo. Atrodo neabejotina, kad šių dienų moteris tą patį aritmetikos metodą vartoja.

Žmogaus gyvenimą galima palyginti su keturiais metų sezonais: pavasariu, vasara, rudeniu ir žiema.

Ruduo yra senatvė - žiema - mirtis.

/Tai yra užbaigiamasis/

SEIMO BIULETENIS...

/atkelta iš 2 psl./

ma apie 2000 darbų paroda. Parodos katalogas, parodos atidarymas ir kt.

j) Ekskursija laivu apie New Yorką - vainiko padėjimas prie Laisvės Statulos.

4. Seimo Vadovas - red. Paulius Jurkus (Seimo programa ir sveikinimai).

5. Numatoma susukti Seimo filmas, paruošti nuotraukų albumas, užrekorduoti į juostą seimo darbus, surinkti viską, kas bus lietuviškoje periodinėj spaudoj apie III PLB Seimą. Informac. Sekcija.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsite patenkinti.

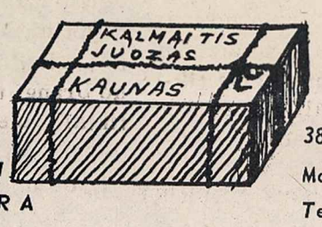

A.B.C.
SIUNTINIŲ AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI 4-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti muito mokestį.
- ABC aptarnauja LIETUVIUS klijentus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų.
- ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė -- žemiausia kaina!!!
- ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus	$ 15.50	Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų	$ 21.50	muitą, persiuntimo mokestį ir t.t.
100 sv. ryžių	$ 25.00	Jūs nemokėsite nė vieno cento
20 sv. taukų	$ 12.70	daugiau!

Užeikite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite skubėjimo.

ABC patarnavimas -- 100% pasitenkinimas!

79 ir 81 St. Zotique Street E.,
Montreal. Tel. CR 7-0051.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH Ave., VERDUN, MONTREAL.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.) B. KIRSTUKAS Tel. 769-2941

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

La Salle Automobile Inc.

DODGE - CHRYSLER - VALIANT
CORONET - CAMIONS DODGE

M.L. DAIGNEAULT, President
7635 Boul. LaSalle, LASALLE, P.Q.

Johan Tiedman Reg'd
DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS
PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIĄUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 . 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
J. LAURINAITIS
ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĘS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKAM SKONIUI DEŠRŲ GAMINTOJAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į NAMUS, SALES VISOSE MIESTO DALYSE.
1918 Frontenac Street, Montreal, TEL. 524-0209
/Prie pat požeminio - METRO stoties/.

HIGHLAND AUTO BODY
Calex Gas Bar
DIRBTUVE - GARAŽAS

- Atliekami visų rūšių išorės darbai ir dažymas
- Mechaniniai darbai
- Gazolinas alyva ir kiti patarnavimai

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME
5% už depozitus
5½% už šėrus
KAPITALAS virš trijų

DUODAME
mortgičius iš 7%
asm. paskolas iš 7%
MILIJONŲ DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, planiniai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte su gydymu ir t. t.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėkite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

SVEIKATOS KLINIKA— Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

PRANYS ALŠĖNAS

Pavasario ieškojimas Toronte

ILIUSTRUOTAS REPORTAŽAS IŠ HIGH PARKO

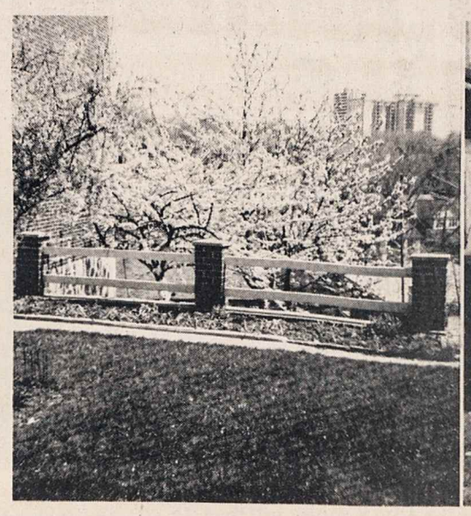

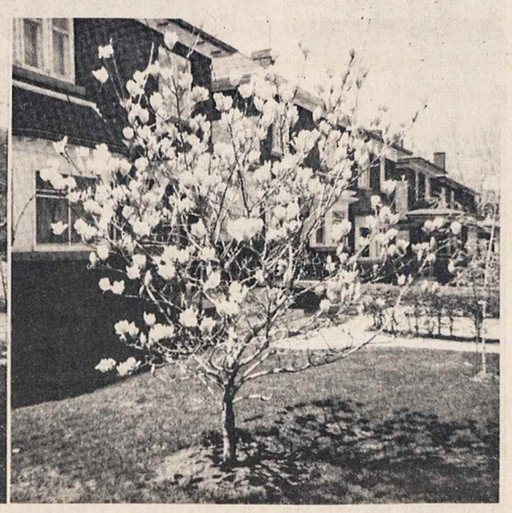

Sekmadienį (balandžio 28), grįžęs iš bažnyčios, pavalgęs pietus, "apsiginklavęs" foto aparatu, išėjau High Parko linkui -ko? Gi pavasario ieškoti...

Toronte pavasariai-visuomet vėlyvi. Tai ne Lietuvoj, kur, jau kovo mėnesio pabaigoj, nors dar būdavo šalta, bet jau parskrisdavo pempės ir sveikindavo praeivius savo "Gyvi, gyvi!", o padangėj vyturėlis, tarytum mažytis taškelis, plasdendamas čirendavo savo giesmėlę "Čyru-vyru, pavasarėlis"...

Tiesa, tuo metu ir Lietuvoj tikrai dar nebūdavo šilta (gal dar šalčiau, negu čia), bet jau gamta-tarytum alsuodavo realiu gyvenimu, o oras-kvepėdavo specifiniu pavasario kvapu.

Čia gi, Kanadoj, ypač Toronte, (mat, Kanada-tai milžiniški plotai. Pridėjus Newfoundlandą-ji yra net truputį didesnė už mūsų senutę Europą), pavasariai - gana vėlyvi. Dažnai, netgi gegužės pabaigoj, iškrinta sniego. Tik rudenys - čia ilgi ir gražūs.

Taigi, ir mano žygis paieškoti pavasario - nebuvo bereikšmis ar betikslis. Jau ir čia, vis dėl to, nors dar šalta, bet medžiai (tarytum priversti) skleidžia žiedus.

Ir štai dar eidamas miesto gatve "šaunu" foto aparatu pirmą "šūvį" į pavasario žiedus. Žiūrėkite į juos, gražiai prasiskleidusius medžių šakose, už dailios tvorelės, o tą vaizdelį-aš ir pavadinu "Pirmas pavasario šūvis".

Dar kiek tolėliau, visai arti High Parko ir kitas medelis, pasipuošęs dar gražesniais žiedais (ir žymiai didesniais už pirmąjį). "Nušaunu" ir jį, pa - tiekdamas jūsų (malonūs "Nepr. Lietuvos Skaitytojai!) pasigrožėjimui. O toliau -

JAU IR HIGH PARKE

Pirmasis fotografinis laimikis-mūsiškio (lietuviško) tipo berželio svyruonėlio, dargi baltmarškinio nuotrauka su paukšteliu aukštutinėj šakoj.

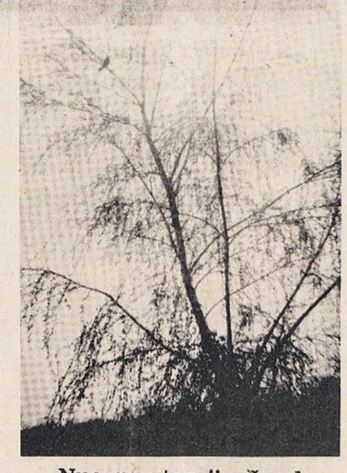

Nuo gamtos "apšaudymo", čia pasisuku į kitokius vaizdus. Mat, pernai metais (1967) čia vyko vadinamas Tarptautinis skulptorių simpoziumas. O tie "simpozistai" - ir paliko visam laikui šiame parke savo "kūrinius", jeigu tie įvairūs "žiogliai" iš viso galima vadint meno kūriniais. Tai, mat, šių laikų menas, vadinamas moderniuoju, abstraktiniu ar dar kitaip.

Dabartiniu metu tuose "žiogliuose" karstosi torontiškiai vaikučiai, nė kiek nepagalvodami, kad tokiu elgesiu, tarytum, lyg ir "paniekina" vadinamąjį meną. Gi praeiviai-stebisi įvairiais rąstų gabalais, sukabintais ant stipraus stulpo, įkasto žemėn (žiūr. nuotr. "Žioglių balaganas").

Toliau - kitas, jau kiek "delikatnesnis" įvairių geležinkelio bėgių ir kitokių svorių sukabinimo junginys - skulptūros kūriniu vadinamas. Irgi labai tinkąs vaikų laipiojimo akrobatikai.

Nufotografuoju ir dar vieną, dviejų "piramidžių" smaigaliais junginį. Ir jį kaip matome, mažasis meno mėgėjas ruošiasi lipti...

Na, pagaliau, ir dar vienas, mano "nušautas", to skulptorių simpoziumo eksponatas-tai šių dienų "garsenybei" - "hipiui" padarytas akmeninis paminklas - pats "hippie", susikišęs rankas kišeniuosna, apžėlusia netvarkingais, nekirptais plaukais galva, su barzda, ūsais ir apsivilkęs savotišku-"hipišku" kostiumu, o atlape-žodis "Love" (atseit, meilė). Ką jis myli, sunku pasakyti: žmogų, ar netvarkingą gyvenimą?...

Ši skulptūra-įdomiai ir intryguojančiai padaryta. Tik, ar reikėjo šių dienų pasimetusiam jaunuoliui "hippiui" sukurti tokį paminklą - tai čia jau kitas klausimas. Pr. Alšėnas.

Karolis Marksas po 150 metų nepažįsta savo pasekėjų...

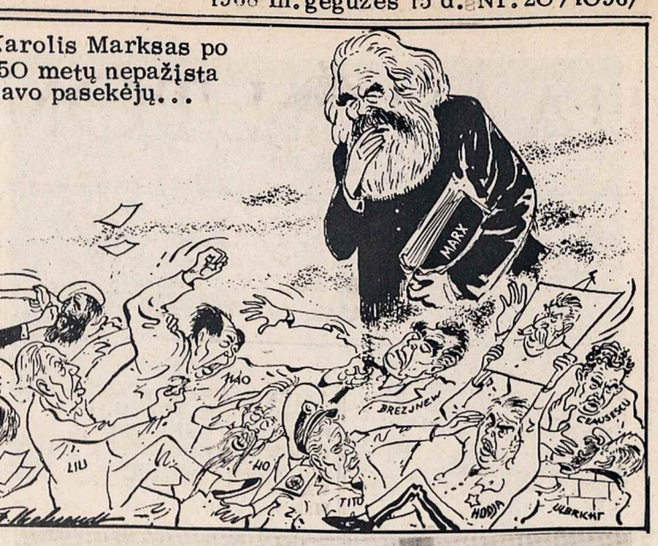

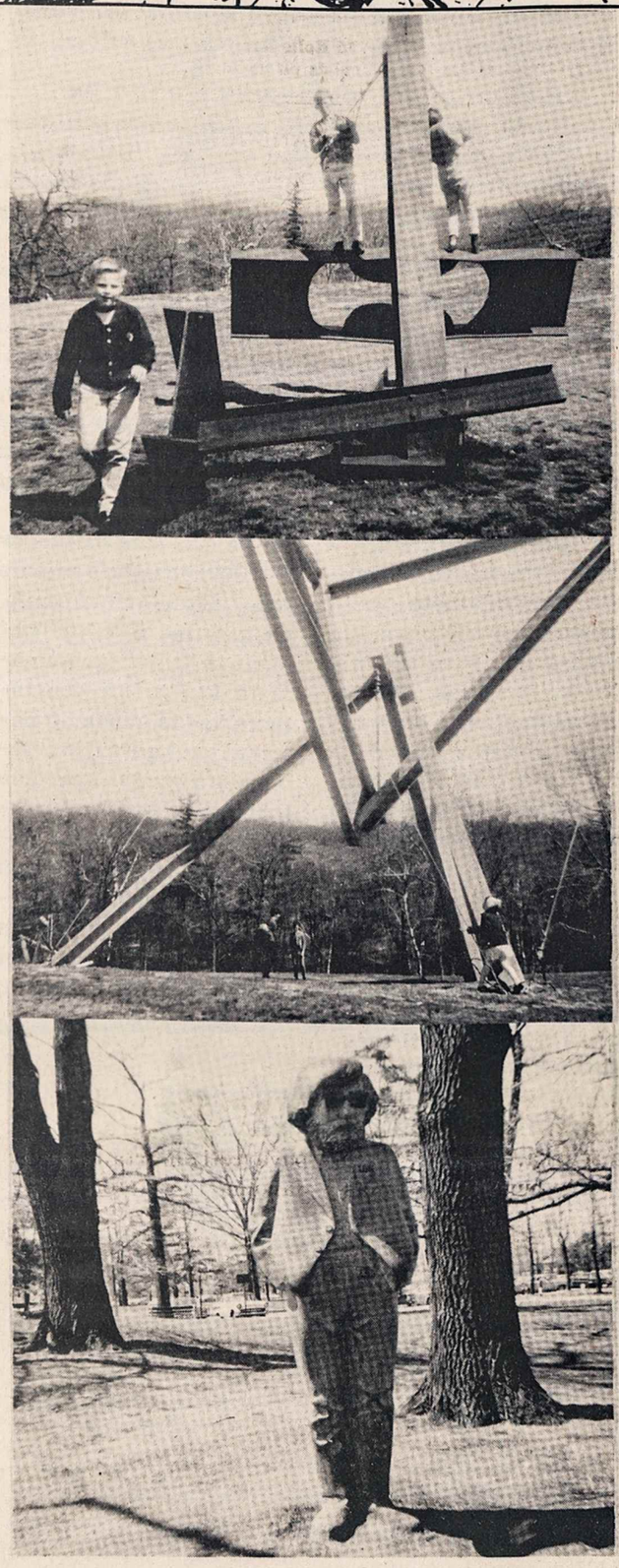

Visos šio puslapio nuotraukos Pr. Alšėno.

Massey-Ferguson, kur dirba per 100 lietuvių, po 11 streiko dienų pranešė, kad unijai reikalaujant atlyginimo lygaus Amerikos darbininkų uždarbiui, pasiruošę po dviejų metų, visus fabrikus perkelti į Ameriką. Kor.

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

Vienas iš dviejų, netoli atsisėdusių keleivių atskleidžia naują laikraštį. Valandėlę jo akys bėgineja stambesnėm puslapio antraštėm. Vienoje vietoje jis sustoja-skaito. Bet po minutės, kitos, net nebaigęs, jis perlenkia laikraštį ir sako savo bendrakeleiviui apie ten rašomą pinigų pasišvaistymą. Rinkimams besiruošią liberalai rengia didelį balių, kur viena lėkštė, kaip čia sakoma, įėjimas, kainuos $ 100. -

Antrasis, užsižiūrėjęs į priešais sėdinčią, nepaprastą plačiabrylę skrybėlaitę ir mini suknutę dėvinčią mergaitę, tarsi nepatenkintas, dirsteli į savo bendrą. Tuo pačiu jis sako, kad tokia kaino jo nė kiek nestebina. Jo manymu $ 100. - tokiu atveju esą vienas niekas. Rinkimus laimėti esąs didelis dalykas, o tam pasiekti reikėsią daug lėšų. Jis toliau sako, kad ir mūsų žmonės, rengdami minėjimus visgi jau išeina iš įprastos penkinės, ar dešimkės. Aną dieną panašiu reikalu jie kaip tik turėję savotiškai įdomų atsitikimą. Kaž kas, nepasisakydamas pavardės, paskambino jo žmonai ir pranešė, kad vienam jų pažįstamui yra rengiamas 70 metų sukakties balius. Nežinia kuriais sumetimais pranešėjas tuojau pasakė, kad sudėtinis mokestis būsiąs kiek didesnis, negu paprastai. Šį kartą jie maną sudėti po $ 25.

Žmonai dėl to nenustebus ir pasiteiravus tolimesnių detalių, kitame telefono linijos gale pasigirdusi kiek kitokia gaida. Dabar užklausėjas panoro sužinoti, iš kur manoji pažįstanti solenizantą. O žmona, kaip niekur nieko, paėmė ir ištroško viską. Kaip ji su ano žmona eilę metų dirbusios siuvykloje, kaip jos esančios geros draugės ir kaip jie esą nemažai svečiavęsi vieni pas kitus. Bet kitame linijos gale pasigirdo dar didesnis gaidos pasikeitimas. Ten pasirodė staigus nebetikrumas dėl paties baliaus, dėl vietos ir datos. Ir pačią pirmą pasitaikiusią pokalbio proga, baliaus rengėjas padėjęs ragelį. Jo žmona taip ir likusi abejingoj nežinioj. Jiems dabar esą bus nebeaišku dabar esą nebeaišku, ar jie bus kviečiami į tą minėjimą, ar ne? Bet iš savotiškai nutraukto pasikalbėjimo atrodo, kad ne. Dėl jo paties nedalyvavimo būtų dar pusė bėdos, bet moteriškės esą gerai susigyvenusios. Ir pasiskambina vienai kitai ir į "šoverius" kartu eina, anksčiau su skautais nenemažai pasidarbuodavo. O kai skautai rengė savo naują stovyklą, tai jodvi „rinkdamos aukas, apėjo visus arčiau gyvenančius kaimynus.

Laikraštį skaitęs pilietis klauso tokį pesimistišką bendrakeleivio nusiteikimą ir prisipažįsta esąs girdėjęs apie tą sukaktuvinį balių. Tas sudėtinis minėjimas esąs įdomus ne tik aukštesniu mokesčiu, bet kviestina publika. Dėl to jo bendrakeleivio žmona ir buvusi klausta pažinties kilmės. Jeigu ji nebūtų buvusi tokia nuoširdi ir nebūtų paminėjusi siuvyklos, pasikalbėjimas, greičiausiai būtų kitaip pasibaigęs ir jie gautų pakvietimą. Kiek jis žinąs, į tą jubiliejinę šventę yra kviečiami tik atatinkami svečiai. Nors solenizantui apie tai nieko nežinant, bet kaipo Lietuvoje buvusiam apskrities viršininkui, rengėjai nori pasirodyti tinkamoje aukštumoje ir kviesti tik rinktinius svečius. S. Pranckūnas.

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,
TORONTO.
Margio vaistinės II aukštas.
Tel: Įstaigos LE 7-1708,
Namų CR 9-6166.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų bonka — $5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

P. Januška, 1033 Bruce Ave, Windsor. Ont.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Vytautas Bildušas.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi megsta skaityti?

KELEIVĮ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur (jame daug žinių ir iš Kanados), aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK $5.00.

Jau galima gauti 1968 metų kalendorių, kaina $ 1.00. Korespondenciją adresuoti:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v. p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—8 v.p.p.
Šešt. 9—1 v.p.p.

Augšti nuošimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Plinas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

METINIS HAMILTONO ORGANIZACIJŲ SUSIRINKIMAS

Vieną kartą į metus Hamiltono apylinkės B-nės valdyba šaukia Hamiltono lietuvių organizacijų pirmininkų susirinkimą, kuriame aptariama visų metų darbų planai bei kiti reikalai. Toks susirinkimas įvyko ir šiais metais gegužės 2 dieną parapijos salėje.

Pagal dienotvarkę naujos v-bos pirm. Alf. Juozapavičius vedė šį susirinkimą. Iš esamų Hamiltone 24 organizacijų šiame susirinkime dalyvavo 17 org. atstovai.

Susirinkimas praėjo labai gyvai besprendžiant bendruomeninius reikalus. Buvo ir pasiginčyta, bet susirinkimas praėjo labai gražiai, kultūringai.

Daug laiko užėmė parengimų datų nustatymas. Šiuo reikalu buvo įvairių pasiūlymų pakeisti parengimų paskirstymo tvarką, bet susitarti niekaip nepasisekė, ir galų gale nutarta dar šiais metais tą reikalą palikti sena tvarka.

Po to buvo svarstomas tautinių šokių grupės "Gyvataras" iškyla Prancūzijon į tarptautinį šokių festivalį. Tuo reikalu smulkų pranešimą padarė šokių grupės vadovė p. Breichmanienė. Svarbiausias buvo lėšų klausimas. Išvykai reikės apie 6 tūkstančiai dolerių. Organizacijų atstovai jautriai į šį reikalą reagavo. Dėl lėšų telkimo konkrečius pasiūlymus davė sporto ir skautų atstovai. Susirinkime vienbalsiškai buvo nutarta, kad tokia reprezentacinė išvyla mūsų tautinės šokių grupės į Prancūziją yra remtina. Tai B-nės pirm. p. Juozapavičius, gavęs visapusišką organizacijų atstovų pritarimą, šį reikalą prižadėjo skubiai vykdyti. Svarstant klausimų ir sumanymų punktą evangelikų atstovas užklausė, kaip eina reikalai su 20-ties metų lietuvių gyvenimo Hamiltone istoriniu leidiniu?

Į tą klausimą pirm. Juozapavičius paaiškino, kad išleidimas to leidinio susilaukė daug kliūčių: organizacijos nepristatė medžiagos, išleidimui leidinio trūksta lėšų. Vienbalsiškai nutarta šį leidinį atidėti tolesniam laikui.

Po to paprašė balso Hamiltono lietuvių socialdemokratų atstovas. Jis savo kalboje pasidžiaugė, kad naujos B-nės valdybos sąstate yra naujų, jaunų veidų, kurie pakeitė jau pavargusius senus veikėjus. Socialdemokratų vardu atstovas pasveikino naują B-vės v-bą linkėdamas jai sėkmės ir ištvermės tvarkyti lietuviškus reikalus tremtyj. Atstovas apgailestavo, kad naujoji B-nės v-ba perėmė vadovavimą tokioje nemalonioje atmosferoje, kada kolonijoje vyksta dideli nesutarimai ir tie nesutarimai vis dar plečiasi ir nežinia, kada ir kuom baigsis. Prie tų nesutarimų dar prisidėjo ir senoji B-nės v-ba ir kai kurios organizacijos paduodami tuo ginčo reikalu spaudoje savo pareiškimus. Toks organizacijų pasielgimas dar pablogino padėtį ir nesutarimas bei skilimas dar padidėjo, net ir pasirašiusiųjų organizacijų valdybose dėl pasirašymo neatsiklausius visos valdybos.

HLS D-tų atstovas pareiškė, kad šiandieną Hamiltono kolonijoj viešpatauja šmeižtų ir grąsinimų teroras, nesiskaitoma nei su morale, nei su sąžine. Pasipylė serija anoniminių laiškų, biauraus šmeižto ir grąsinimai pavartoti smurtą, tas pats daroma ir telefonu. Nukenčia niekuo nekalti asmenys ir net jų šeimos.

Tęsdamas savo kalbą toliau, HLS D-tų atstovas pareiškė, kad Hamiltono Liet. Socialdemokratų organizacija šiame ginče laikosi nuošaliai, neutraliai, jos nariai jokių straipsnių nerašė ir šiaip jokiais kitais veiksmais prie to nesutarimo neprisidėjo.

Baigdamas savo žodį HLS D-tų atstovas apeliavo į naują B-nės v-bą, kad ji šio ginčo reikalu būtų visiškai neutrali, objektyvi ir kaip vyriausias organas Hamiltone, dėtų visas pastangas šią nepakenčiamą padėtį pašalinti. Atstovas pareiškė, turėkime omenyje, kad mūsų veiksniai-Vlikas ir kiti prašo mūsų, kad šiais jubiliejiniais ir Lietuvos Laisvės Kovos Metais turime būti vieningi, drausmingi kaip kariai ir visi bendrai dirbtume ir kovotume vargstančios tėvynės labui.

Susirinkimui pasibaigus B-nės pirm. p. Juozapavičius padėkojo organizacijų atstovams už gražų bendradarbiavimą.

K. Lukoševičius,
buvęs susirinkime.

NESĖKMINGI ŠOKIAI

Šalpos Fondo šokių vakaras rengtas balandžio 27 dieną nepasisekė, davęs deficito per 100.-dol. Nenagrinėjant nesekmės priežasčių, norime padėkoti laimės staliukų aukotojams, mūsų verslininkams: Ottawa Meat Market sav. Vl. Kybartui, Colonial House sav. A. Tėveliui ir Moosehead House sav. A. Dirsei ir A. Pilipavičiui. Kiekvieno staliuko vertė buvo 15,-dol.

Esame labai dėkingi meninės dalies programos dalyviams: tautinių šokių "Gyvataras" grupės šokėjams ir jos vadovui Elvikiui, V. Babecko Studijos mokiniams už gerai atliktus muzikinius dalykus. Dėkojame ponioms, kurios daug darbo įdėjo gamindamos skanius pyragaičius kavutei, bufeto ir virtuvės darbuotojam. Nuoširdžiai esame dėkingi parapijos klebonui prel. dr. J. Tadarauskui už salės nuomos 50.-dol. sumai nuolaidą, kas žymia dalimi prisidėjo prie deficito sumažėjimo.

Dėkingi ir svečiams už jų pastangas mums padėti.

Labai apgailestaujame ir kartu atsiprašome, kad du fantai: patefonas ir radio-trans. aparatas abu -110,-dol. vertės nuo traukimo buvo sulaikyti (bilietai tam reikalui dar nebuvo platinami). Paminėti daiktai - fantai bus leidžiami traukimui burtų keliu Fondo ruošiamoje gegužinėje š. m. liepos 7 dieną. Tam reikalui ruošiami bilietai ir bus platinami iš anksto. Šiem fantam pirkti aukotojai bus paskelbti vėliau.

Š. F. Komitetas.

REKORDINIAI TAUTOS FONDO METAI

2000 dol. jau pasiuntė į Torontą Jungt. Finansų Komitetui mūsų Tautos F. skyrius. Šita pirmoji siunta turės dar daugiau padidėti, nes dar nėra praėję nė pusės jubiliejinių Laisvės Kovos Metų. Ligi šiol pirmojo pusmečio siunčiami įnašai niekada neviršijo 500 dol., šiemet jie buvo ketvirgubai didesni. Tai yra nuopelnas darbščių valdybos žmonių, kurie sugebėjo suruošti pelningus vakarus ir dabar jau baigia metinę rinkliavą po namus. Neatsirado nė vieno, kad kas pats būtų pasiūlęs kad ir mažytę auką. Kiekvienas doleris turėjo būti išprašytas, išieškotas, kai kada išklausant ir visokių priekaištų. Dar yra laiko kiekvienam atiduoti savo tautinę duoklę. Turbūt, yra tokių, kurie nebuvo įtraukti į Tautos Fondo sąrašus, kitų nebuvo galima surasti. Tegu kiekvienas parodo sąžiningą tautinę valią ir savo auka prisideda prie kitų susipratusių lietuvių. Tą įnašą galima įrašyti į Tautos Fondo sąskaitą "Talkoj", ar atiduoti bet kuriam valdybos nariui, kurie tuoj išrašys atatinkamą pakvitavimą.

Šį rudenį Tautos Fondas vėl rengs savo tradicinį subatvakarį-šokius, kurie išpuola lapkr. 30 d. Būtų gerai, kad kitos organizacijos į šitą datą atkreiptų dėmesį ir savo parengimais nepasikenktumėm vieni kitiems.

K. M.

PAPILDYMAI

Dėl įvairių priežasčių yra įvykę kai kurių praleidimų, kurie dabar papildomi:

A. Keblys, rašydamas apie Aušros Vartų parapijos chorą dėl nepakankamos informacijos yra praleidęs choro seniūnų pavardes: J. Jankaičio ir J. Vasiliausko;

J. Šarapnicko, iš St. Catharines, Ont. padėkoje praleistos šios pavardės: K. ir J. Dervaičių ir D. ir A. Kamaičių.

Šiuo praleidimai papildomi. Jei kam dėl to susidarė nemalonumų, tai atsiprašoma.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau Algirdą - Karolį Satkevičių, gimusį 1925.1.21 Lietuvoje, Telšių mieste. Iki 1943 metų gyvenusį Kaune. Prašau atsiliepti arba kas žino jį ar jo likimą, pranešti šiuo adresu:
P.O. Box 389, Wawa, Ont.

1968 METŲ BIRŽELIO 1 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, NUO 7-TOS VALANDOS

TRADICINIS KARTŪNŲ BALIUS

KURIS ĮVYKS WELLAND, ONT. SOUTHWORTH S. STREET IR MC CABE AVE. KAMPE - PUIKIOJE THE UKRAINIAN CULTURAL CENTRE SALĖJE.

Programoje:

1. GROS V. BABECKO ORKESTRAS IŠ HAMILTON, ONTARIO.
2. TURTINGAS BARAS MINKŠTAIS IR KIETAIS GĖRIMAIS.
3. VIRTUVĖJE ŠILTI IR ŠALTI UŽKANDŽIAI.
4. TURTINGA LOTERIJA, LAIMĖS STALIUKAI IR MODERNIŠKAS ŽUVAVIMO KOMPLEKTAS ARBA $ 100.00.
5. TRYS PREMIJOS UŽ GRAŽIAUSIAS KARTŪNŲ SUKNELES.
6. KARTŪNŲ BALIAUS GRAŽUOLĖS RINKIMAI.

VISUS MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI WELLANDO IR APYLINKĖS M. ir M. KLUBAS "LITUANICA"

Welland "Lituanicos" 1966 metų kartūnų baliaus suknelių konkurso laimėtojos.

WINDSOR, Ont.

AUKOJO JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI

Windsoro ir apylinkės lietuviai Vasario 16-sios šventės minėjimo metu ir vėliau aukojo Lietuvos valstybės atstatymo penkiasdešimties metų Jungtinio finansų komiteto Kanadoje reikalams:

po 20 dol.: dr. V. Ablėnas, V. Čerškus, A. Krakauskas, vet. dr. Č. Kuras, dr. D. Naikauskienė ir inž. S. Naikauskas; po 15 dol. Ant. Juškauskas; po 10 dol. V. Čiuprinskas, Z. Laurinavičius, V. Pundžius, E. Zatorskis; po 5 dol.: Pr. Dumčius, R. Dumčius, L. Barisas, J. Giedriūnas, Pr. Kairys, J. Klimas, V. Kraniauskas, Z. L. Mockus, kun. D. Lengvinas, P. Januška, F. Švabauskas, J. Sinkus, M. Šilinskas; po 4 dol.: B. Balaišis; po 3 dol.: V. Barisas, Z. Mištautas, Albinas Tautkevičius; po 2 dol.: S. Taurinskas, P. Eidukas, Pr. Rudakas, B. Barisas, E. Baltulis, A. Kozulis, S. Kuncaitis ir Antanas Tautkevičius; po 1 dol.: D. Rimšienė.

Iš viso suaukota 272 doleriai. Visiem aukotojam nuoširdi Finansų Komiteto padėka.

Aukų rinkėjai Petras Januška ir Pranas Dumčius.

TIK PER ANGLIJĄ...

Pigiau, greičiau ir geriau galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms.

Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius:

VASARINIS 1968 - 1.
Storo, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliškos medžiagos vyriškam kostiumui, 3½ jardo vilnonės angliškos medžiagos moteriškam kostiumui, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių --- $75.00.

VASARINIS 1968 - 2.
Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, gėlėta nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 1 svaras šokoladinių saldainių, 1 vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis --- $75.00.

Taip pat į bent kurį siuntinį galima dadėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visuomet naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė labai gera skarelė $4.00, nailoninis itališkas lietpaltis $10.00, vyriški arba moteriški vilnoniai megstukai $12.00, nailoniniai marškiniai $7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės labai geros kojinės $2.00.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. JURAS)
421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsisako kas Jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius. Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siučiami šeimai.

Atstovai: **A. Kusinskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.**
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

40 METŲ KLAIPĖDOS SPORTO SĄJUNGAI

1966 m. Klaipėdos Sporto Sąjungai, sutrumpintai vadinamai KSS, sukako 40 metų. Šią sukaktį vertėtų nors trumpai atžymėti, nes į nepriklausomos Lietuvos gyvenimą klaipėdiečiai įnešė didelę sportinę duoklę, atsiekdami meisterių titulus futbole, lengvojoj atletikoj, bokse ir kt.

KSS įsikūrimo pradžioj vyravo ne tik sportinė dvasia, bet taip pat ir tautinė, kadangi Klaipėdos krašte susitiko dvi srovės-lietuviškoji ir vokiškoji. Tad sporto aikštėj teko kovoti netik už geresnį įvarčių skaičių, bet taip pat už lietuvišką garbę, už Lietuvos vėliavą. Bet jaunai Klaipėdos Sporto Sąjungai pradžioje tas labai sunkiai vyko, nes seni vokiški klubai, turėdami žymiai daugiau patyrimo, visuomet lietuvius aikštėje nugalėdavo. Tokiu klubu buvo Spielvereinigung, kuris sau lygiųjų Klaipėdos krašte neturėjo, dalyvaudamas pav. futbolo pirmenybėse Rytprūsių lygoje.

Nėra kalbos, kad suskaldytos lietuviškos sportinės jėgos, negalėjo atsispirti vokiškoms, kadangi lietuviai kariai turėjo savo klubą, o civiliai Šarūną, įsteigtą 1922 m. Atsirado būtinas reikalas abiems klubams susijungti į vieną. Ir tas įvyko 1926 m. vasario 23 d., pasivadinant Klaipėdos įgulos ir vietos lietuvių sporto sąjunga, sutrumpintai KSS.

Toks jėgų subūrimas į vieną vietą atnešė gražius vaisius: jau pirmais metais iškovota Klaipėdos futbolo meisterio vardas, o rungtynėse dėl pirmos vietos Lietuvos pirmenybėse, pralaimėta tik 3:4. Tačiau jau 1928 m. KSS laimėjo Lietuvos meisterio vardą, pakartojant tai dar 1929-30-31-37 m. m. ir Tautinėj Olimpiadoj-auksinį medalį.

Ne tik laimėjimais KSS džiaugėsi prieš Lietuvos klubus, bet taip pat ir užsieniečių, kaip pav. Austrijos žydų Hakoah, Wien, WAC, vengrų Ujpest, prancūzų, ispanų, čekų ir kt. Ypatingai didelį laimėjimą jie atsiekė prieš atsilankiusį rusų karo laivyną Klaipėdoj, įveikdami jį net 15:0! Lietuvos futbolo rinktinei KSS davė 14 žaidėjų, kurių pažymėtini yra broliai Vilimavičiai, Brazauskas, Chromičius, Cenfeldas, Saunoris ir kt.

Negalima pamiršti ir kitų sporto šakų. Čia reiktų išskirti lengvąją atletiką su Tendžiu, broliais Brusdeilinais, Virkiečiu, Švarplaičiu, krepšinį-Cenfeldas, Saunoris, lauko tenisas-Varnas, Milerytė ir kt. sporto šakos.

Nors neilgai gyvavo KSS - priversta likviduotis 1939 m. kovo mėn. 22 d. užėmus Klaipėdos kraštą -tačiau jos nuopelnai Lietuvos sportiniam gyvenimui yra labai dideli.

TUO PAČIU MASTU

Tūlo banko direktorius skambina klientui:
- Man labai nemalonu, bet turiu Tamstai pranešti, kad Tamstos einamoji sąskaita rodo 700 dolerių minusą.
- O kiek ji rodė praėjusį mėnesį, -klausia klientas.
- Praėjusi mėnesį ji rodė 700 dolerių pliusą.
- Na, matai Tamsta, kai Tamsta tiek turėjai mano pinigų, aš gi Tamstai neskambinau...

MONTREAL

LIETUVIŲ MOKYKLOS UŽBAIGĖ MOKSLO METUS

Praėjusį savaitgalį, gegužės 11 - 12 dienomis visos lietuviškos mokyklos pagal Mokyklų komisijos, kuri mokytojams moka už darbą atlyginimą, nustatymą užbaigė mokslo metus.

AUKSTESNIEJI LITUANISTIKOS KURSAI

mokslo metus užbaigė šešta dieni, gegužės 11 dieną. Iš ryto buvo egzaminai ir vakare - aktas. Kursus pabaigė šie abiturientai: / abecėlės tvarka /: 1. Bendžiūtė Kristina, 2. Bunytė Rasa, 3. Jaugelis Algis, 4. Jaugelytė Rūta, 5. Jonynas Andrius, 6. Kirkilionytė Jūratė, 7. Lymantaitė Beatė, 8. Pocauskas Algis, 9. Rašytinis Juozas, 10. Riauka Stasys, 11. Štaskevičiūtė Alma, 12. Styraite Rima, 13. Žiurkevičiūtė Silvija. Geriausiai kursus pabaigė Beatė Lymantaitė /pirmoji/, Kristina Bendžiūtė ir Rima Styraitė.

Gegužės 11 dienos vakare Aušros Vartų salėje įvyko išleistuvių vakaras, kurio metu Kursų vedėja Br. Lukoševičienė padarė mokslo metų apžvalgą. Buvo įteikti pažymėjimai ir dr. V. Sruogienės Lietuvos istorija kiekvienam baigusiam. Po akto vyko vaišės ir šokiai.

Užbaigtaisiais mokslo metais Kursuose buvo 50 mokinių.

ŠEŠTADIENINĖS PRADŽIOS MOKYKLOS

gegužės 11 d. turėjo egzaminus, o gegužės 12 dieną, sekmadienį, mokslo metų užbaigimo pamaldas ir po to Aušros Vartų salėje išleistuvių aktą, kuri vedė Aušros Vartų mokyklos vedėja S. Ališauskienė, trumpai pasisakiusi apie praėjusius mokslo metus. Buvo keli sveikinimai ir bendri pasisakymai. Gražiai poetiškai kalbėjo KLM Montrealio Seimelio pirm. J. Lukošiūnas; Lito ved. Pr. Rudinskas, palyginęs jaunystę su pražįstančiu pavasariu; J. Kardelis pasveikinęs samoningus tėvus, nes tiktai dėka jų ir ši diena iškilminga ir pataręs tėvams siųsti vaikus į prancūziškas mokyklas, nes prancūzų kalba reiks mokėti visiems, ir Tėvų k-to pirm. P. Adamonis paaiškinęs ir mokinių išvyką į Kongresą bei mokyklų stovį.

Po to baigusiems 6-rių metu kursa buvo išdalyti pažymejimai ir įteiktos knygų dovanos.

Aušros Vartų šeštadieninę mokyklą pabaigė: 1. Akstinaitė Silvija, 2. Ališauskas Rimantas, 3. Brikis Saulius, 4. Burbaitė Vida, 5. Gudaitė Linda, 6. Lukosevičiūtė Rasa, 7. Nagys Gintaras, 8. Pocauskaitė Rūta, 9. Rudinskaitė Rūta, 10. Styraitė Danutė, 11. Zabieliauskas Raimundas.

Vinco Kudirkos vardo mokyklą pabaigė: 1. Kudzmaitė Vida, 2. Markauskaitė Irena, 3. Sabalys Linas, 4. Skučas Albertas, 5. Stankevičiūtė Daneta ir 6. Tusas Vytas.

Tat, pradžios mokyklas pabaigė iš viso 17 mokinių, kurie nuo rudens pereina į Aukštesniuosius Kursus.

Mokyklos vedėja suminėjo pasižymėjusius mokinius kon kursuose ir baigusius geriausiai, jų buvo keliolika, jie jau aukščiau buvo paskelbti.

Užbaigus aktą, visi mokiniai buvo pavaišinti.

Šeštadieninėse mokyklose šiemet buvo: paruošiamajame skyriuje, kurin priimami mokiniai lietuviškai nemoką, buvo 15; Kudirkos mokykloje - 44, Aušros Vartų - 52, tat viso - 111 mokinių. Tai labai mazai Montrealiui. Kur gi kitų lietuvių vaikai, kodėl tėvai nesirūpina jų leisti į lietuviškasias mokyklas?

JONAS PETRULIS,

užbaigęs pirmininkavimą Vytauto Klube, buvo išvykęs į JAV-bes. Aplankė savo seserį Baltimore, Md., Washingtoną, New Yorką ir Bostoną. Dabar intensyviau pradės verslą statybojе.

DLK VYTAUTO KLUBO

vicepirmininkas Alinauskas G. yra pakeitęs adresą. Reikalui esant prašo kreiptis: 405 Dawn Street, LaSalle, P.Q., tel. 365 - 9398.

MIKALAJŪNAITEI ELVYRAI,

ištekančiai už H. Celtoriaus, sekmadienį buvo suruoštas pagerbimas pp. Juodkojų patalpose, dalyvaujant gražiam būriui moterų. Kadangi Elvyra ilgą laiką vadovavo lietuviškiems tautiškiems šokiams ir Aušros Vartų parapijos choro dalyvė, tai ir jai priešvestuviniai pagerbimai daromi keliuose sambūriuose.

PRANEŠIMAS

Gegužės 26 d., sekmadienį Aušros Vartų salėje tuojau po pamaldų, šaukiamas visuotinis metinis Montrealio lietuvių žvejotojų - medžiotojų klubo "NIDA" narių susirinkimas.

Dienotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo sudarymas.
3. Protokolo skaitymas.
4. Naujų narių priėmimas.
5. Valdybos pranešimas.
6. Rev. k-jos pranešimas.
7. Naujų valdomųjų organų rinkimai.
8. Klausimai ir sumanymai.
9. Susirinkimo uždarymas.

Po susirinkimo trumpos vaišės. Maloniai kviečiame visus narius susirinkime dalyvauti. V - ba.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

-- 10 dol. vajui - Dalmantas J. Rinkliava - 254.00 dol.

-- Bendra tvarka šventėse, kurios išpuldavo savaitės begyje ir žmonės buvo įpareigoti išklausyti šv. mišias, pakeista sekančiai: įpareigojimas išklausyti mišias pasilieka tik Kalėdų ir Naujų Metų atveju.

-- Grįžo T. J. Venskus iš USA bet išvyko T.S. Kulbis.

-- Savo laiške naujasis arkivyskupas rašo: Jūsų tarpe aš noriu buti vienybės jungtimi. Aš noriu, kad niekas vyskupijoje nesijaustų vienišas. Aš noriu, kad kiekvienas mūsų bažnyčios vyskupijoje jaustųsi kaip savo namuose.

Tegul mano darbas padeda šiam tikslui.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA MONTREALIO MISTO BIBLIOTEKAI

susilaukė naujų aukotojų: 50. Juozas Šiaučiulis, 51. Ignas Petrauskas ir 52. Petras Gabrys. Visi paaukojo po 5 dolerius. Dabar dar trūksta 45 dolerių. Kas gali, maloniai prašomi aukoti.

• Sužinota, kad Juozas Manstavičius sveiksta ir šią savaitę grįžta namo.

ŠV. KAZIMIERO CHORO KONCERTAS

šeštadienį parapijos salėje sutraukė daug publikos ir praėjo sėkmingai. Tai yra dar jaunas choras, pradėjęs formuotis tiktai prieš penkis mėnesius. Bet koncertas praėjo labai gerai /plačiau apie koncertą sekančiame NL nr./

Klebonas dr. F. Jucevičius po koncerto pasveikino chorą, pasidžiaugė jo giedojimu bažnyčioje ir šiuo koncertu, o tautiečiams padėkojo už atsilankymą ir choro palaikymą. Po koncerto vyko balius šokiai ir vaišės. Buvo ir loterija. Vakaras praėjo labai gražiai.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS

šį savaitgalį vyksta koncertuoti į Bostoną, Mass. USA.

• Kynas Jurgis susirgęs ir gydosi Montrealio Gen. ligoninėje ir Katarine Ambrasienė gydoma Belanger ligon.

VANDOS IR TOMO LAURAIČIŲ

pagerbtuvės pp. Kalpokų ir pp. Celtorių iniciatyva balandžio 27 d. buvo suruoštos Šv. Kazimiero svetainėje. Tai buvo labai graži šeimos šventė - 25 metų vedybinės sukaktuvės. Kun. J. Gaudzė pasveikino ir paskaitė labai gražu sveikinimą atsiųstą iš Kalifornijos Onos ir Zenono Tamošauskų, ankščiau buvusių montrealiečių. Salėje dalyvavo per 160 svečių, kurie buvo skaniai pavaišinti, o pp. Lauraičiai gavo gražių vertingų dovanu.

"KAREIVIAI"

istorinė drama apie Winstoną Churchilį su dideliu pasisekimu vaidinta Toronte, nuo gegužės mėn. 1 d. statoma New-Yorko mieste. Aktoriai tie patys, tas pats ir režisierius.

REKOMENDUOJAME

1. SAVININKUI IR NUOMININKUI REIKIA TURĖTI ATSAKOMYBES APDRAUDĄ. BENT $25.000 - 50.000

2. TURĖTI MIRTIES ATVEJU APDRAUDĄ, NORS PER NELAIMĘ.

KAINUOJA METAMS $25.000 --- $30.00

3. AUTOMOBILIŲ APDRAUDOJE IMTI NETIK NUO GAISRO IR PAVOGIMO, BET IR NUO KITŲ NELAIMIŲ. (Comprehensive).

SKIRTUMAS METAMS $2.00--$4.00

IR EILĘ KITŲ REKOMENDACIJŲ JŪS IŠGIRSITE IŠ:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel: 722-3545

Chartered Insurance Broker

Mūsų tikslas sutaupyti J u m s tūkstančius.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun

Pirmadieni ir Ketvirtadieni 2 - 4; 7 -9 pm.
Antradieni 2 - 4 pm.
Penktadieni 2 - 4; 7 - 9 pm.
Trečiadieni 7 - 9 pm.

Tel: 767 - 3175; namų 366 - 9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. MU 1-2051

Dr. A. O. **JAUGELIENĖ**
Dantų gydytoja

1410 Guy Street I aukštas
11 - 12 kambarys,
Tel: 932-6662; namų 737-9681

Dr. V. **GIRIUNIENĖ**
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255 - 3535.

PARDUODAMA

Jau išėjo iš spaudos Jono Šiauriečio įdomi knyga,
"APOCALIPSĖ"
20 - jo amžiaus raida. Nuostabūs įvykiai. Romos katalikų bažnyčios reformos apocalipsės šviesoje. Perskaitykite ir apsvarstykite. Reikalaukite pas visus lietuviškų knygų platintojus arba pas leidėją šiuo adresu:

Jonas Burčikas
2272 Lavalle, Ville Jacques Cartier, P.Q.
Canada.

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS,
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

DĖMESIO!
Westmounte išnuomuojamas gražus, šviesus kambarys moteriškei. Skambinti 486 - 4074.

IŠNUOMUOJAMA
Išnuomuojamas viengungiui kambarys, tel. 366 - 6740, LaSalle.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU
Taisau ir Remodeliuoju
Vasaros laike saugojimas
/ Storage /.
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7 - 6183.

AR ŽINOMA, KAD
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, visokius "statemen tus", vokus su adresais, laikraščius.
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P.Q. Canada.

„LITAS" MOKA

UŽ TERMINUOTUS INDĖLIUS:
1 metams --- 6%
2 metams --- 6,5%
3 metams --- 7%
Mažiausias indėlis $500.00.

LITAS
Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 8%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 9%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2,000 bendros santaupų sumos.	įskaitant gyvybės draudimą iki $10,000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val., išskiriant šeštadienius. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, vakarais -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieng -- penktadieniais nuo 1 v. iki 6 val. ir vakarais -- pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Talisman
INTERCONTINENTAL CLUB
Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti į Intercontinental klubą, kuris yra 696 St. Catherine Street W., (prieš T. Eaton'o krautuvę).

Kreipkitės asmeniškai pas Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šokiai kiekvieną naktį - jausitės kaip Bavarijoje.

Juozas Stankaitis
Manager of the C l u b.

Tel. 861-1507

Bouffard Auto Body

6636 Clark St. Montreal
(prie St. Zotique)
TEL: 277-5059, 277-5323

ATLIEKAME DARBUS:
Electric Welding
Body Work
Painting
Mechanic
Electric
ir kitus

Steering Service
Wheel Alingment
Tune-up
Clutch-Brakes

Sav. J. Adomonis - Adams
Namų tel. 747-9000.

TORONTO

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ

(PLIAS) Toronto skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko balandžio 5d.

Buvo padiskutuota įvairiais skyriaus reikalais. Praėjusų metų bėgyje buvo nupirkta sportininkams, Jaunių A - klasės krepšinio meisteriui pereinama taurė, kurią 1967 m. laimėjo Cicero Ateitis. Šiais metais šeštadieninės mokyklos geriausiems mokiniams yra nupirkta už 100 dol. lietuviškų knygų paskatinti mūsų jaunimą domėtis lietuvių kalba. Paskirtos aukos: Kanados Lietuvių Fondui - 100 dol., šeštadieninei mokyklai - 100 dol., "Technikos Žodžiui" - 50 dol., skautų stovyklai "Romuva" - 50 dol., Ateitininkų stovyklai - 30 dol., sporto klubui "Vytis" - 30 dol., "Tėviškės Žiburiams" - 15 dol., "Lithuanus" - 30 dol.

Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. B. Baranauskas, vicep. inž. E. Bubelis, sekr. inž. V. Šičiūnas, ižd. inž. V. Matulevičius, vald. narys inž. A. Viskontas, vald. narys inž. P. Stauskas.

NAUJA GYDYTOJŲ V-BA

Visoje Kanadoje su atvykusiais iš Europos ir čia baigusiais yra 35 gydytojai (medicinos ir dantų). Iš jų Toronte yra arti 25. Šio kontinento gydytojai turi Amerikos ir Kanados draugiją.

Kanados skyriaus valdyba yra Toronte, kurią šiems metams sudaro: dr. Ant. Pacevičius - pirm. dr. A. Lukienė - vicep., dr. A. Šalkus - vicep., dr. A. Dailydė - sekr., dr. J. Vingilis - ižd.

Gydytojų draugija aktyviai, ir moraliai, ir materialiai remia lietuvišką veiklą, yra paskyrusi Kanados Lietuvių Fondui 1000 dol.; "Lithuanians in Canada" knygos išleidimui $100, Vasario 16 gimnazijai arti 400 dol. Nuolat remia studentus ir kt. organizacijas, kasmet daro pobūvius-susirinkimus

KANADOS ŠAULIŲ KUOPŲ SUVAŽIAVIMO ŠVENTĖ

Numatyta programa: Birželio 22 d. 10 val. 30 min. ryto, atvykstančių svečių sutikimas prie šv. Jono Kr. parap. salės.

3 val. p.p. 941 Dundas St. West. virš "Tėviškės Žiburių" kuopų valdybų bendras posėdis, dalyvaujant LŠST Centro vald. pirm. V. Išganaičiui.

7 val. v. Joninių banketas šv. Jono Kr. parapijos salėje. Koncertinėje-meninėje programoje dalyvaus: Sol. A. Keblys iš Montrealio ir dailiojo žodžio kūrėjas A. Sutkaitis. Garbės svečiais pakviesti Lietuvos gen. kons. dr. J. Žmuidzinas su ponia, LŠST C. vald. pirm. Vl. Išganaitis, KLB Kr. vald. pirm., KLB Toronto apyl. vald. pirm., parapijų klebonai, karišku organizacijų atstovai, lietuviškų laikraščių redaktoriai, kuopų vald. pirmininkai ir kt.

Birželio 23 d. 11 val. ryto iškilmingos pamaldos šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioj. Kuopos dalyvauja su vėliavomis ir uniforma. 12 val. salėj po bažnyčia - bendri pusryčiai - kavutė ir bus daroma dalyvių foto nuotrauka. CV pirm. V. Išganaičio pranešimas ir kuopų pasisakymai šauliškos veiklos reikalais. CV pirm. Hamiltono šaulių kuopai įteiks vėliavą ir, jei bus išrinkta, pristatys Kanados šaulių Rinktinės vadovybę. Suvažiavimą kviečia ir globoja: Toronto Putvio Šaulių Kuopa.

SERGA J. MATULIONIS

Jau kuris laikas kai visuomenės veikėjas J. Matulionis guli ligoninėje. Jam padaryta akių operacija. Bijomasi, kad neprarastų visai regėjimo. Užuojauta.

pas narius, kur sueina su šeimomis, susipažįsta su naujais nariais. Vasaros metu suruošia bendras gegužines.

Rugj. 2-3 1969 m. įvyks Amerikos ir Kanados gydytojų suvažiavimas Toronte.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER CFMB STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
Programos vedėjas L. Stankevičius
TEL. 669-8834.

A. J. Norkeliūnas
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 — 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)
Montreal. Telefonas RA. 7-3120

Keating **FORD**
Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS
USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548,
Įstaigos - 769-8529.